O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI
MILLIY KITOB PALATASI
INV №

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловига 2 кун қолди

«БЎЗАТОВ»ДА БИР БИНО БОРКИ...

Қораўзак туманидаги «Қаршиғали» деҳқон-фермер хўжаликлари уюшмасига қарашли Бўзатов овулида сайлов арафасида замонавий қишлоқ врачлик масканининг янги биноси фойдаланишга топширилди. У кунига 50 нафар беморга хизмат кўрсатади, тиббиётнинг энг сўнгги усуллари ёрдамида даволайди. «Оролсувқурилиш» бирлашмасига қарашли 8-қурилиш бошқармаси аҳли бу бинони барпо этиш учун 19 миллион сўм капитал маблағни ўзлаштирди.

— Шифо маскани қишлоқда соғлом авлод камоли учун хизмат қилади, — дейди туман ҳокими М. Абдиров.

Я. ҚЎЧҚОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ХАЙРЛИ ИШНИНГ ХАЙРИХОҲИ КЎП

Чиндан ҳам шундай. «Соғлом авлод йили» бошланиши билан ўтказилаётган «Мурувват ўн кунлиги» хайрия тадбирлари Наманганда ҳам кенг қулоч ёйди.

Вилоятнинг шаҳар ва қишлоқларида олижаноб ишга хайрихоҳлик билдирганлар сони ортиб бормоқда. Жойларда ўтказилган байрам тадбирларида кам таъминланган 4333 нафар оиланинг фарзандларига 4 миллион 313 минг сўмлик совғалар берилган бўлса, янги йилда шаҳар ва туманлардаги маҳалла фуқаролар йиғинлари кам таъминланган хонадонлардан 2000 тасига 6 тонна гуруч, 10 тонна ун, 2 тонна ўсимлик ёғи тарқатишди.

Қ. НАЖМИДДИНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ОМАДНИНГ КАЛИТИ МЕҲНАТДА

Толибжон Қаҳҳоров янги йилда ўзининг қадрдон даласига «Дамас» миниб борадиган бўлди. Бу имкониятга у «Сардор» ширкатлар уюшмасида кўп йиллар сувчи бўлиб ишлаётгани, экинлар ҳосилдорлигини оширишга салмоқли улуш қўшгани, 1999 йилги мусобақа ғолиби деб топилгани туфайли эришди.

Вилоятдагина эмас, балки мамлакатдаги пахта етиштирувчи хўжаликлар ўртасида биринчи бўлиб йиллик режани уддалаган академик Т. Саримсоқов номли ширкатлар уюшмаси — «Нексия», деҳқончиликда қувончли натижаларга эришган «Бўстон» ширкатлар уюшмасининг бригада бошлиғи Тоҳиржон Ҳожиакбаров, Маматов номли ширкатлар уюшмасининг бригадири Мунисхон Қаюмовалар «Тико» автомобили билан тақдирланди.

Ш. ОДИЛЖОНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2000 йил 7 январ жума
Сотувда эркин нархда
№ 5 (2302)

ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ТОШКЕНТ ШАҲРИ САЙЛОВЧИЛАРИ БИЛАН УЧРАШУВИ

Фидокорлар миллий демократик партиясидан мамлакат Президентлигига номзоди кўрсатилган Ислом Каримов 6 январ куни Тошкент шаҳри сайловчилари билан учрашди.

Учрашувни Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказувчи 1-Тошкент шаҳар округ сайлов комиссияси раиси Шуҳрат Жалилов очди.

Ислом Каримовнинг ишончли вакили, Тошкент Давлат университети ректори Тўрабек Долимов йиғилганларни Президентликка номзоднинг таржимаи ҳоли ва сайловолди дастури билан таништирди. Ишончли вакил Ислом Каримов мустақиллигимиз асосчиси, мамлакатимиз тараққиёт йўлини белгилаб берган давлат арбоби эканини, айниқса, унинг бошчилигида пойтахтимиз Тошкент миллий ва замонавий меъморчилик анъаналари уйғунлашган гўзал шаҳарга айлантирилганини таъкидлади.

Учрашувда Ислом Каримов нутқ сўзлади.

Пойтахтимиз Тошкентнинг мамлакатимиз сиёсий, иқтисодий-ижтимоий ва маънавий ҳаётидаги мавқеи, аҳамияти ҳаммамизга аён. Барчамизга қадрдон бўлган бу азим, гўзал ва бетакрор шаҳар нафақат мустақил давлатимизнинг пойтахти, балки юртимизнинг қиёфасини белгилайдиган, серқуёш диёримизнинг бутун кўрку тароватини ўзида намоён этадиган Ватанимиз остонасидир, деди Йўлбошчимиз.

Ислом Каримов айтиб ўтганидек, Шарқ дарвозаси деб ном олган Тошкент фан, маданият, ижод, илм-зиё салоҳияти юксак равнақ топган, Ватанимиз шуҳратини бутун дунёга тараннум этадиган маърифий марказ сифатида обрў қозонган, бутун жаҳон миқёсида тан олинган мамлакатимизнинг бош шаҳридир.

Юртбошимиз Тошкент шаҳрининг иқтисодий салоҳияти ҳақида гапирар экан, унинг ривожланган саноати мамлакатимиз равнақининг таянч устунларидан бири эканлигини таъкидлади. Бугунги кунда мамлакатимиз ялпи ички маҳсулотининг 16 фоизи, саноат маҳсулотининг 20 фоизи, ташқи савдо айланмасининг салкам 30 фоизи шаҳар ҳиссасига тўғри келади. Бу ердаги мавжуд 2 минг 350 корхонанинг қарийб 90 фоизи нодавлат секторига тўғри келиши иқтисодиётни эркинлаштириш борасидаги ишларимизнинг амалий натижасидир.

Давлатимиз раҳбари АҚШ, Жанубий Корея, Япония, Германия, Франция, Италия, Туркия ва бошқа кўпгина давлатлар билан ҳамкорликда барпо этилган "Ўзкейстрактор", "Ўзматана", "ЎзБАТ", "Кока-кола", "Спектр", "Ўзтексано", "ЎзДЭУ электроникс", "ЎзСамсунг электроникс", "Кабул-Ўзбек Компани" каби корхоналар сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқариш билан мамлакатимиз салоҳиятини ошириш, иқтисодиётимизни ривожлантиришга хизмат қилаётганини айтди.

Мустақиллик йилларида Тошкент том маънода бунёдкорлик марказига айланди. Бу ерда ўзига хос меъморий мактаб яратилди. Кейинги йилларда қад ростлаган муҳташам бинолар, барча қулайликларга эга бўлган бозорлар, кенг ва мустаҳкам кўприклар, кўкаламзор боғлару майдонлар шаҳримиз кўркига кўрк қўшиб турибди.

Маҳаллий ўзини ўзи бошқариш органларининг жамият бошқарувидаги мавқеини ошириш масаласи ҳақида гапирар экан, Ислом Каримов нодавлат жамоат идоралари орасида халқимизнинг миллий табиати, азалий анъаналарига асосланган маҳалла бошқарувининг ўрни беқиёслиги, буни пойтахтимизда ташкил этилган 445 маҳалла фаолиятида яққол кўриш мумкинлигига эътиборни қаратди.

Давлатимиз раҳбари пойтахт коммунал хизмат кўрсатиш соҳасида кейинги йилларда анча ишлар қилинганини айтиб ўтди. Шаҳар бўйича иситиш тармоқлари 327 километрга, газ тармоқлари 1000 километрга, водопровод тармоқлари 250 километрга, канализация тармоқлари эса 600 километрга узайтирилди. Тошкент ГРЭСидан иситиш марказларига 15 километр узунликдаги сув қувури тортилиши натижасида Юнусобод туманидаги хонадонларни иссиқ сув билан, йирик сув тақсимлаш тармоғининг ишга туширилиши туфайли эса Чилонзор ва Акмал Икромов туманлари аҳолисини ичимлик сув билан таъминлаш яхшиланди.

Ислом Каримов соғлиқни сақлаш тизимида эришилган ютуқларга тўхталиб, кейинги йиллар ичида пойтахтимизда 15 та замонавий шифохона, 29 та поликлиника ва қатор тиббий пунктлар барпо этилгани пойтахтимизда аҳоли саломатлигини таъминлаш бош масалалардан бири эканидан далолат беришини қайд этди.

Сўзининг якунида Ислом Каримов "Ўзбекистон — келажаги буюк давлат" деганда, энг аввало, халқимизнинг, жумладан, Тошкент аҳлининг олижаноб фазилатларига, бунёдкорлик салоҳиятига, эртанги янада ёруғ кунларга бўлган қатъий ишончига суянишини алоҳида таъкидлади.

Учрашувда сўзга чиққан Шайхонтоҳур тумани "Самарқанд дарвоза" маҳалла фуқаролар йиғини раиси Халил Набиев, Тошкент Давлат иқтисодиёт университети талабаси Гулчеҳра Олимжонова, Ўзбекистон халқ шоири Эркин Воҳидов, Тошкент шаҳар ички ишлар бош бошқармаси ходими Зафар Муҳаммадазизов, украин миллий маданият маркази аъзоси Зинаида Соловей, журналист Саида Жўраева истиқлол йилларида юртимизда амалга оширилган бунёдкорлик ишлари, мамлакатимизнинг жаҳон ҳамжамиятидаги мавқеи тобора юксаклаётгани, кенг қамровли ислоҳотлар жараёни Ислом Каримовнинг давлат раҳбари сифатидаги улкан салоҳиятидан далолат эканлигини таъкидладилар. Улар пойтахт аҳлини 9 январда бўладиган Президент сайловида Ислом Каримов номзоди учун овоз беришга чақирдилар.

Беҳзод УСМОН
(ЎзА)

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Жаноби Олийлари,

Муборак Ийд ал-Фитр муносабати билан Сизга қизғин табрикларим ва самимий тилакларимни йўллаш, биродар Ўзбекистон мусулмонларига эса фаровонлик ва тараққиёт тилаш мени бағоят мамнун этмоқда.

Аллоҳ Таъолодан мусулмон умматига тинчлик, барқарорлик ва равнақ ато этишини, Сиз Жаноби Олийларидан эса юксак эҳтиромимни қабул қилишингизни сўрайман.

Шайх Саад ал-Абдуллоҳ ас-Салим ас-Сабоҳ,
Қувайт Давлати Валиаҳди ва Бош вазири

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Жаноби Олийлари,

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракотуҳу,

Муборак Ийд ал-Фитр байрами муносабати билан Сизга қизғин табрикларим ва самимий истакларимни йўллаш менга улкан мамнуният бахш этади.

Ушбу қутлуғ воқеа яқин йилларда тинчлик, тараққиёт ва фаровонликка эришиш мақсадида бирдамлик ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлаш учун барча мусулмонларга илҳом бахш этишига қатъий ишонаман.

Жаноби Олийлари, Сизга бўлган юксак эҳтиромимни қабул этгайсиз.

Шаҳобиддин АҲМАД,
Бангладеш Халқ Республикаси Президенти

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Ислом Каримов,

Сизни ва Сиз орқали Ўзбекистоннинг барча мусулмонларини муборак Рамазон ҳайити билан сидқидилдан қутлайман.

Сизга сиҳат-саломатлик ва бахт-саодат, қардош Ўзбекистон халқига эса тинчлик, омонлик ва тараққиёт тилайман.

Эҳтиром билан,

Ҳайдар АЛИЕВ,
Озарбойжон Республикаси Президенти

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Рамазон ҳайити муносабати билан Сиз Жаноби Олийлари, Ўзбекистон ҳукумати ва халқига биродарлик табрикларим ва эзгу тилакларимни йўллаш шарафига муяссарман. Ушбу муборак кунларда Қодир Аллоҳдан ислом умматининг тинчлик, тараққиёт ва фаровонлик йўлидаги интилишларини амалга оширишда сафларимизнинг янада жипслашишини сўраб қоламан.

Сиз Жаноби Олийларига юксак эҳтиром ила,

Аззиддин ал-ИРОҚИЙ,
Ислом конференцияси ташкилоти Бош котиби

АБДУЛҲАФИЗ ЖАЛОЛОВНИНГ ПОЙТАХТ САЙЛОВЧИЛАРИ БИЛАН УЧРАШУВИ

Тошкент шаҳридаги Республика байналминал маданият марказида Ўзбекистон Халқ демократик партиясидан мамлакат Президентлигига номзод, мазкур партия Марказий Кенгаши биринчи котиби А.Жалолов билан тошкентлик сайловчиларнинг учрашуви бўлиб ўтди.

Учрашувни Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказувчи 1-Тошкент округ сайлов комиссиясининг раиси Ш.Жалилов бошқарди.

Президентликка номзод А.Жалоловнинг ишончли вакили, Тошкент шаҳар "Маънавият ва маърифат" Кенгашининг масъул котиби, иқтисод фанлари доктори, профессор С.Салимов сайловчиларни номзоднинг таржимаи ҳоли билан таништирди.

Президентликка номзод ўзининг сайловолди дастурини баён этар экан, Ўзбекистон мустақиллигини мустаҳкамлаш, мамлакатимизда демократияни, кучли фуқаролик жамияти ва унга мос давлат ҳокимияти ва бошқарув тизимини изчил қарор топтириш, мулкдорлар синфини шакллантириш, Ватанимизнинг жаҳон ҳамжамиятида муносиб ўрин эгаллаши учун мамлакатимиз ҳар бир фуқароси ўзининг ҳиссасини қўшиши шарт эканлигига йиғилганларни диққатини қаратди.

Учрашувда сўзга чиққан И.Мўминов номидаги Фалсафа ва ҳуқуқ институтининг етакчи илмий ходими, республика Фанлар Академиясининг мухбир-аъзоси, фалсафа фанлари доктори, профессор А.Валиев, Ўзбекистон ХДП Сирғали туман кенгашининг биринчи котиби Ё.Исоқова, "Лонс-Саломат" фирмаси директорининг ўринбосари Л.Клестов, архитектура-қурилиш институтининг II курс талабаси Н.Ҳусанова сайловчиларни икки кундан кейин ўтадиган Президент сайловида фаол иштирок этишга даъват этдилар.

(ЎзА)

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказувчи 1-Тошкент шаҳар сайлов округига қарашли 163-сайлов участкаси айни кунларда ҳар қачонгидан ҳам гавжум.

— Сайлов участкамиз Миробод туманидаги тиббиёт билим юртида жойлашган, — дейди участка раиси Ҳаётхон Саидаҳмедова. — Шу боис бўлса керак, сайловчиларимизнинг асосий қисмини ёшлар ташкил этади. Улар сайлов участкасига мунтазам келиб туришади. Ёшлар орасида биринчи бор овоз берадиганлари ҳам бор.

9 январ куни 163-сайлов участкасида 838 нафар сайловчи овоз берадади. Улар айни пайтда республика Президентлигига номзодлар ҳақида тўлиқ маълумотга эга. Муносиб номзодни аллақачон танлаб қўйишган. Сайлов кунини кутишяпти, холос.

СУРАТДА: сайлов участкаси раиси Ҳ. Саидаҳмедова ёш сайловчиларга керакли маълумотни бермоқда.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ
олган сурат.

БИЗГА САХОВАТЛИЛИК ЯРАШАДИ

Шовот туманида 2000 йилнинг биринчи кунида дунёга келган 15 нафар чақалоқ учун ажойиб совға ҳозирланди. Уларнинг ҳар бирига омонат дафтарчалари очилиб, уч минг сўмдан пул ўтказилди. Яна 18 йилдан сўнг, балоғат ёшига етган ўсмирлар ўз омонатига жамғарилган тегишли маблағга эга бўлишади. Шунингдек, чақалоқлар учун болалар аравачалари ҳам тақдим этилди.

Туманда «Соғлом авлод йили» тадбирлари ана шундай бошланди.

— Қизим Роҳиланинг номига омонат дафтарчаси очилганлиги, шунингдек, болалар аравачаси совға этилганлиги қувончимизга қувонч қўшди, — дейди кўп болали она Сайёра Рўзметова, — бу бизга катта мадад бўлди. «Соғлом авлод йили» бошланганлигини қалбдан ҳис эта бошладик. Ҳомийларимизга, мурувватли, саховатли инсонларга минг раҳмат.

Тумандаги «Хоразм» деҳқон-фермерлар корхонаси ушбу тадбирнинг ташаббускори бўлди. Корхона яқингинада туман марказидаги «Орзу» болалар боғчасини тўла таъмирлаш учун 1 миллион 200 минг сўмдан зиёд маблағ ажратганди. Шунингдек, «Меҳнатобод» ҳамда «Гулистон» жамоа хўжаликларидаги «Юлдузча» ва «Умид» болалар боғчаларида тарбияланаётган 60 дан зиёд ўғил-қизларнинг тўрт ойлик тўлов бадалларини қоплашга беминнат ёрдам кўрсатди. Бу кўп болали ва кам таъминланган оилаларга сезиларли мадад бўлди.

— «Соғлом авлод йили» барчамиз учун қутлуғ ва шарафли бўлишига иймонимиз комил, — дейди корхона раҳбари Зарифбой Мискинов. — Чунки саховатпеша Йўлбошчимиз раҳбарлик қилаётган юртимизда келажагимиз эгалари бўлган ёшлар тўғрисида беқиёс ғамхўрликлар қилинмоқда. Ана шу йўлдаги табаррук ишларга муносиб ҳисса қўшиш эзгу ниятимиздир.

Сотим АВАЗ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Нерри ЮШВАЕВ (АҚШ):

«САЙЛОВЧИЛАР КИМГА ОВОЗ БЕРИШЛАРИНИ БИЛАДИЛАР»

— 1999 йилнинг декабр ойидаги Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайловлари тўғрисида менда яхши таассурот қолди. Мен ҳам унда халқаро кузатувчи сифатида иштирок этган эдим. Сайлов юксак демократик даражада, сайловчиларнинг юқори фаоллигида ўтди. Бу борада хорижда кўп гапирилди ва ёзилди. Ўшанда мен бир таклифни илгари сурган эдим ва у Марказий сайлов комиссияси томонидан қўллаб-қувватланган. Менимча, олдинги сайловлардаги каби байрамона муҳитни қайта тиклаш лозим. Ўзбек халқининг ҳам бутун борлиғини меҳмондўстликка йўйган ўз анъаналари бор. Бизни бу ерда катта хурсандчилик билан кутиб олаётганларининг ўзиёқ кўнгилга хуш ёқди. Халқда ўз етакчисини сайлаш учун байрамона либос кийиб чиқишга иштиёқ бор экан, сайловчилар эса карнай-сурнай садолари остида қарши олар эканлар — буларнинг барчаси ниҳоятда чиройли кўринади.

Ўзбекистон Президенти сайловига хорижда, жумладан АҚШда алоҳида эътибор қаратилмоқда. Жаҳоннинг кўпгина мамлакатлари вакилларининг кузатувчилар сифатида иштирок этишлари бундан далолатдир.

Таъкидлаш жоизки, Нью-Йоркда яшаётган Ўзбекистон фуқаролари ҳам биринчи бор иштирок этган ўтган йилги Олий Мажлисга сайловлари катта шов-шувга сабаб бўлди. Ҳатто ўз биноларида сайлов ўтказган Ўзбекистон Республикаси консулхонаси ходимлари ҳам сайловчиларнинг юксак фаоллигини таъкидладилар. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон Президенти сайловида уларнинг юз фоиз иштироки тахмин этилмоқда. Сайловчилар эса, уларнинг эътироф этишларича, кимга овоз беришларини билишади.

Давлат раҳбари сайловида кузатувчи сифатида иштирок этиш мен учун юксак шараф. Ушбу сайловнинг демократик асосда ўтишига ҳеч шубҳам йўқ. Менинг тилагим шундан иборатки, муқобиллик асосида халқ томонидан сайланадиган Ўзбекистон Президенти илгари бошланган мамлакат иқтисоди, маданиятини ривожлантиришга қаратилган стратегик сиёсатини давом эттирса. Чунки бугунги Ўзбекистон таниб бўлмайдиган даражада ўзгарган, Тошкент эса кун сайин эмас, соат сайин гуллаб-яшнамоқда. Мамлакатингизда ва Марказий Осиёнинг бошқа давлатларида йилига бир неча бор бўламан ва энг сезиларли ўзгаришлар айнан Ўзбекистонда кечаётганига ўз кўзим билан шоҳид бўлдим. Бу ерда шаҳарлар кўриниши тубдан ўзгаряпти, замонавий ва анъанавий услубларни ўзида уйғунлаштирган бинолар қад ростламоқда, энг замонавий йирик заводлар ва кўркам йўллар барпо этилмоқда.

Ўзбек халқини қўшалоқ байрам — Рамазон ҳайити ва Президент сайлови куни билан табриклашга ижозат бергайсиз. Барчангизга бахт, соғлиқ-саломатлик, ишларингизга ривож ва муваффақиятлар тилайман. Аминманки, мамлакат раҳбариятининг аниқ мақсадни кўзлаган ҳаётнинг барча соҳаларини ислоҳ қилишга қаратилган йўли туфайли Ўзбекистон ҳозиргидан кўра анча юқори поғонага кўтарилади.

МУРУВВАТ ЎН КУНЛИГИ

БЕЛГА ҚУВВАТ, КЎЗГА НУР БЎЛАЁТГАНЛАР

Юртбошимизнинг биз, кексалар, ногиронлар, кам таъминланган оилалар, умуман ўзгалар ёрдамига муҳтожларга кўрсатаётган ғамхўрликларидан беҳад мамнунмиз. Мана, Президентимизнинг ташаббуслари билан яна бир хайрли иш қилинмоқда. Мамлакатимизда «Мурувват кунлари» ўтказилаётир. Энди менга ўхшаш кўплаб кексалар мурувватли инсонларнинг саховатидан баҳраманд бўлмоқда.

Роза опа Орлованинг дил изҳори ана шундай. Янги йил кунлари Андижон вилояти бўйича кам таъминланган ва якка-ёлғиз қарияларга 2 миллион 534 минг сўмлик совға-саломлар топширилган, мурувват қилинган ва моддий ёрдам кўрсатилган экан, ўша саховатдан баҳраманд бўлганларнинг ҳаммаси кексайиб, кучдан қолган чоғларида ёлғизлатиб қўймайдиган Ватани, бошларини силайдиган Юртбошиси борлигига шукр келтирмоқда.

— Халқимиз азалдан бир-бирини қўллаб келган, — дейди вилоят ижтимоий таъминот бошқармаси бошлиғи И. Меҳмонов. — Керак бўлса, бир бурда нонини баҳам кўрган. Қўлидан келган ёрдамини аямаган. Назаримда «Мурувват кунлари» хайру эҳсон, саховат эшиклари кенг очилди. Мурувват кўрсатишга қурби етганларнинг ҳаммаси дуою савоб олишга шошилмоқда. Агар шундай бўлмаганида, Андижон туманидаги Бўтақара, Избоскан туманидаги Чувама «Мурувват уйи»дагиларга 593 минг сўм миқдорида ҳиммат кўрсатилармиди. Саховатпешаларнинг эзгулик, савобга йўғрилган бу ҳиммати мадор кетган белларга қувват, хира тортган кўзларга нур бағишлайди, албатта.

О. ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Йоланда Брунетти ГОЕЦ,
Италия Республикасининг Ўзбекистон Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси:

«Мен Сизга ўз анъаналарингизни бундан буён ҳам давом эттиришингизни тилайман»

— Ўтган йилни Аёллар йили деб эълон қилингани мен учун жуда муҳим бўлди. Назаримда, аёлларга, уларнинг жамоат ҳаётида фаол иштирок этишига алоҳида эътибор берадиган жамиятгина мувозанатли ва барқарор бўлиши мумкин. Бундай муносабат жамиятга ишонч ҳиссини уйғотади ва унинг тараққиётидан далолат беради.

Менда ёрқин таассурот қолдирган бошқа муҳим воқеалардан бири бу Ёшлар театри жамоаси томонидан Алишер Навоий асарлари асосида саҳналаштирилган спектаклдир. Шунингдек, Тошкентдаги Рус драматик театрида италян режиссёри томонидан саҳналаштирилган «Арлекино — икки парвардигор малаги» пьесаси менинг фикримча Ўзбекистоннинг маданий ҳаётида рўй берган энг ёрқин воқеалар сирасига киради.

Муҳим сиёсий воқеалар қаторида мен Италия мудофаа вазирининг Ўзбекистонга қилган ташрифи ва унинг ўзбек ҳамкасби билан учрашувини таъкидлаб ўтмоқчиман. Ҳамюртимнинг ниҳоят азалий орзуси ушалди — буюк шахс сифатида эътироф этилган Амир Темур шаҳри — Самарқандни зиёрат қилишга мушарраф бўлди. Умуман олганда мазкур ташриф жуда самарали бўлиб, халқларимиз ўртасида дўстлик ва ҳамкорликни янада мустаҳкамлашга хизмат қилди.

Янги минг йилликда ўзбек халқига ўз анъаналарини давом эттирган ҳолда баркамол тараққиёт сари интилишни тилайман. Токи бундан буён ҳам аждодлар мероси мамлакатнинг тадрижий ривожланиши билан ҳамоҳанг бўлаверсин.

Бу юртда фалсафий кайфият ва фикр-мушоҳадага чорловчи кўпгина масканлар мавжудлигининг шоҳиди бўлдим. Европада эса бундай жойлар аксарият қолмаган. Ўлкангизда инсон сукунатни ҳис этиш, ўз ҳаёти ва фаолиятининг қайсидир жиҳатлари ҳақида ўйга толиш ва мушоҳада юритиш, руҳий мувозанатни сақлаш имконига эгадир.

Яқин кунларда жуда муҳим воқеа — Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови бўлиб ўтади. Шу муносабат билан мазкур сайлов, яқинда ўтган парламент сайловлари каби, юқори даражада ўтишини тилайман. Токи қайта сайланган мамлакат раҳбари жамият тараққиёти учун сидқидилдан хизмат қилиб, нафақат унинг равнақини сақлаш, балки янада бойитишга муваффақ бўлсин.

«Жаҳон» АА.

ЖУРНАЛИСТЛАР ДИҚҚАТИГА!

Шу йил 9 январ куни бўлиб ўтадиган Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловига мустақил мамлакатимиз халқи, қолаверса, жаҳон ҳамжамияти катта қизиқиш билдирмоқда. Марказий сайлов комиссияси Матбуот маркази Президент сайлови жараёнини кенг ва ошкора ёритиб бориш мақсадида шу куни Матбуот марказида эрталаб соат 6.00 дан соат 24.00 гача узлуксиз фаолият кўрсатади. Президент сайловини ўтказувчи сайлов округлари билан узвий алоқа ўрнатилган ҳолда мамлакатимизнинг бутун ҳудудида сайлов жараёни қандай давом этаётгани ҳақида «Сайлов» деб номланган автоматлаштирилган компьютер тизими орқали ҳар икки соатда аниқ маълумотлар олиб турилади. Кун мобайнида Марказий сайлов комиссия раиси Нажмиддин Комилов иштирокида соат 12.00, 16.00, 21.00 да ўтказиладиган матбуот анжуманларида сайлов округларидан олинган маълумотлардан журналистлар бохабар қилинади.

МСК Матбуот маркази халқаро факсли телефонлар, «Интернет» алоқа тармоғи, компьютерлар билан жиҳозланган. Кун бўйи пресс-бар журналистлар хизматида бўлади.

Сайловлар жараёнини ёритиш учун аккредитациядан ўтган барча маҳаллий ва хорижий журналистларни 9 январ куни Матбуот маркази (Навоий кўчаси, 16)га таклиф этамиз.

Марказий сайлов комиссияси Матбуот маркази.

— Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови куни

5 декабрда Ўзбекистон Олий Мажлиси ва маҳаллий Кенгашларга бўлиб ўтган сайлов халқимизнинг ижтимоий-сиёсий фаоллиги ортгани ва демократик тамойиллар ҳаётимизга тобора чуқурроқ сингиб бораётганини яна бир бор намойиш этди. 2000 йил 9 январда бўладиган Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови ҳам халқимиз ҳаётида яна бир муҳим сиёсий воқеа сифатида из қолдириши шак-шубҳасиз. Шу куни биз Конституцияга кўра яна беш йил муддатга ўз Йўлбошчимизни сайлашимиз керак. XXI асрга ўзбек давлати қандай кириб боради? Мамлакатимизнинг истиқболи қандай бўлади? Бу 9 январда халқимиз қандай қарор қабул қилишига боғлиқ.

ОЗОД ВА ОБОД КЕЛАЖАК УЧУН ОВОЗ БЕРАЙЛИК!

МУСТАҚИЛЛИК КАБИ АЗИЗ ВА ҚАДРЛИ

Атоқли адибимиз Абдулла Қодирий "Мозийга қайтиб иш кўрмоқ хайрли" деб ёзган эди. Мен яқин ўтмишимиз ва мустақиллик йилларида рўй берган айрим воқеа-ҳодисаларни хаёлдан ўтказар эканман, барчамиз том маънода фаол бўлишимиз, доимо ҳушёр туришимиз керак экан, деган хулосага келаман...

1983 йилнинг ёзи. Кўкдалада туман қишлоқ хўжалик ходимларининг йиғилиши бормоқда. Еттитом чорраҳасидаги майдонда минг чоғли одам тўпланган. Дарахтлар соясига қўйилган курсиларда раҳбарлар ўтирибди. Бригадирлар, мактаб директорлари, туман ташкилотларининг бошлиқлари эса офтобнинг тиғида қайноқ асфальт устига тўшалган гиламда ўтиришибди. Ёзда бир ой давом этадиган гармсел, шамол, чанг кўзни очирмайди. Йиғилишни обкомнинг биринчи котиби олиб боряпти. Майдон сув қуйгандай жим-жит.

Мажлиснинг одатдаги йиғинлардан фарқи унда республика Олий Советининг раиси иштирок этяпти.

Дастлаб райижроқўм раиси дала ишларининг бориши тўғрисида ахборот бериб, кимнидир мақтади, сўнг ишни ёмон ташкил қилаётган хўжалик раҳбарлари, бригадирлар, уларга ёрдам кўрсатаётган ташкилот бошлиқлари, мактаб директорларининг исм-фамилиясини ўқий бошлади.

Кўққисдан "обком бува"нинг жаҳли чиқиб кетди.

— Чиял! — деди бақириб тумандаги энг катта хўжаликлардан бирининг номини айтаркан.

Хўжалик раиси ранг-қути учиб ўрнидан турди.

— Нега ишламаяпсан, бемаза?! — Биринчи котибнинг бароқ қошлари тиккайиб кетди. — Нима, сени бўшатиш учун Андроповдан рухсат сўрашим керакми? — У райижроқўм раисига ўгирилди.

— Сен, — деди кўрсаткич бармоғини ниқтаб, — ким ёмон ишлаётган бўлса, бригадирдан тортиб, мактаб директорию совхоз раҳбаригача, ҳаммасининг рўйхатини бер. Уларни Сибирга сургун қиламиз. Мана Ташкентдан "катта" келган. Биратўла тасдиқлатиб ҳам оламиз. А-а, тўғрими?

"Обком бува" ёнида ўтирган Олий Совет раисига юзланди.

Ўтирганлар бунақа гапларга кўникиб қолишган чоғи, бирон кишининг юзида ажабланиш аломатини сезмадим. "Обком бува" ҳазиллашяпти, деган хаёлда унга қарадим. Йўқ, у бу гапларни жиддий қиёфада айтаётганди.

Одамларнинг боши хам, гўё катта гуноҳ қилиб қўйгандек, раҳбарларнинг юзига қарашга қўрқди.

Шунда Олий Совет раисининг айтган сўзлари ҳозиргача қалбимни ларзага келтиради.

— Гапларингиз тўғри. Ишламаётганларнинг рўйхатини беринглар, тасдиқлаб берамиз.

Ҳамманинг нафаси ичига тушиб кетди. Ёнимда ўтирган мактаб директори чанг ачиштираётган кўзларини уқалаб, секин пичирлади:

— Бу азоблардан Сибирга сургун бўлган пешдиров.

Мажлисдан қайтаётиб ўйладим. "Республикани бошқариб турган раҳбарларники савияси шу бўлса, шўри қуриган экан бу халқнинг!.."

Оллоҳга минг бор шукурки, биздан саховатини аямади. Халқимиз бошига мард, иймони бутун, иродаси мустаҳкам, эл-юрт учун ёниб яшайдиган жасоратли инсон Ислом Каримов келди.

Юртимизда мустақиллик тушунчаси Ислом Каримов номи билан чамбарчас боғлиқ. Мустақиллик йилларида мамлакатимизда амалга оширилган катта бунёдкорлик ишларининг бошида Йўлбошчимиз турганини ҳеч ким инкор эта олмайди.

Узоқ йиллар Кўкдала қишлоқ кенгашида раис бўлиб ишлаган Шодмон бува Жумаев шундай ҳикоя қилади:

"Бир куни кабинетда ўтирган эдим. Эшик очилиб, юзидан нур ёғилиб турган, салобатли бир киши кириб келди. Сездимки, "катта"лардан. Саломлашдик, ўтирди. Қишлоғимиз тўғрисида, одамларнинг кайфияти, яшаш шароити ҳақида сўради. У кишининг саволларига жавоб беряпману ўйлаяпман: "Райондаги, областдаги раҳбарларнинг кўпини танийман, лекин бу одам ким экан?". Суҳбатлашиб ташқарига чиқдик. Идорамиз олдида оддийгина "УАЗ" машинаси турарди. Қўл бериб хайрлашаркан, "Мен Ислом Каримовман", деди. Ҳаяжонланиб кетганимдан "Ассалому алайкум, Ислом ака", деб қайтадан қўлини қисиб кўришибман. У киши мийиғида жилмайиб машинага ўтирдилар.

Кўп йиллик иш фаолиятим давомида қанча-қанча вилоятнинг биринчи раҳбарларини кўрганман. Улар бирон жойга чиқса, шовқин-сурон, ваҳима билан юришар, келишдан бир ҳафта олдин ҳамма ёқда супир-сидир, оқлаш, бўяш бошланарди. Шунга биз ҳам кўникиб қолганмиз. У кишининг кутилмаганда буюрган ташрифи мени ҳайратга солди. Халққа яқин, одамларнинг кўнглидаги дардларини тинглайдиган раҳбар экан, деб суюндим".

Чироқчидаги бир хўжалик раҳбари шундай ҳикоя қилган эди. "Хўжаликдаги "шикоятчилар" жонимга тегиб кетди. Ҳали раис иш бермайди, деб ёзади. Ҳали сув йўқ, газ йўқ, деб арз қилади. Бир куни учтўртта чолни йиғдим-да, Қаршига олиб бордим.

— Мен бир кичик одам бўлсам. Ислом Каримовни адолатпарвар, халққа қайишадиган раҳбар, деб эшитганман. Ана киринглар, айтинглар дардларингни, дедим.

Ўзим машинада пойлаб ўтирдим. Бир пайт не кўз билан кўрайки, Ислом ака чоллар билан суҳбатлашиб, ичкаридан чиқиб келяпти...

Чолларнинг оғзи қулоғида. Машинага чиқишаркан, "Зўр одам экан-а", дейишади бирбирига қараб.

— Ҳа, нима бўлди? Мен тайинлаган гапларни айтдингларми? — дедим,

— Йўқ, айтмадик.

— Нега?

— Бир ажойиб одам экан, денг. Бизни эшикка чиқиб кутиб олди. Ҳар биримиздан алоҳида-алоҳида аҳвол сўради. Бола-чақаларни, набираларни сўрашни ҳам эсдан чиқармади. Чой қуйиб берди. Кейин "Отахонлар, бизга нима хизмат бор?" деб сўради.

— Айтдингларми, ахир?

— Энди раис, шундоқ ажойиб одамнинг бошини майдачуйда гаплар билан қотиргимиз келмади. Ўзи иши жуда кўп экан. Телепони тинмай жиринглайди денг. Ҳа, айтгандай, ўзим қишлоқларингизга бораман, деди.

Орадан кўп ўтмай Ислом Каримов хўжалигимизга келди. Одамларни йиғиб гаплашди. Имкони борича муаммоларни шу ернинг ўзида ҳал қилди. Вилоят ташкилотларининг раҳбарларига зарур топшириқлар берди".

Юқорида ҳикоя қилганим айрим лавҳалар мен у киши ҳақида эшитган, билган гапларнинг мингдан бири, холос.

Ўзбекистон Президенти сайлови арафасида юртдошларимга айтгим келади: Биз Ислом Каримовдай оқил, тадбиркор, доно Йўлбошчимиз билан фахрланишимиз, бу инсоннинг қадрига етишимиз лозим. Чунки у ҳар биримиз учун мустақиллик каби азиз ва қадрлидир.

Абдужалол ТАЙПАТОВ,
журналист.
Қашқадарё вилояти.

ХАЛҚИМ ДЕГАННИ ХАЛҚ ҲАМ ҚЎЛЛАЙДИ

Мендан сайлов нима, деб сўрасалар, бу — фуқароларнинг ўз келажагига муносабати, эртанги ҳаётини қандай қуриш борасидаги хоҳиш-иродаси дея жавоб берардим. Илло, 9 январ куни бўлиб ўтадиган Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови давлат ва жамиятнинг қандай тараққий этишини белгиловчи муҳим сиёсий тадбирдир.

Мазкур сайловда ким учун овоз беришни кўнглимизга яхшилаб тугиб қўйганмиз. Гап уни ижро этишда қолган, холос. Яшириб нима қилдик, у Фидокорлар миллий демократик партиясидан Президентликка номзод, Йўлбошчимиз Ислом Каримов бўладилар.

Хўш, нима учун? Чунки саводсиз, деб таҳқирланган, "миллатчи" деб қораланган халқнинг қаддини тиклаб, сен ўзингга бексан дея тараққиёт кўчасига етаклаб кирган шу киши эмасми?

Бу сўзларнинг мағзини чақиш учун бир дам мозийга назар ташлаш кифоя. Қани инсоф билан айтинглар-чи, қайси биримиз бундан 8-9 йил бурун Ўзбекистон мустақилликка эришади, уни бутун дунё тан олади, деб тасаввур қилардик? Юртбошимиз бошчилигида амалга оширилган хайрли ишларни санайман десангиз бармоғингиз етмайди. Шундай бўлса-да айримларини таъкидлаб ўтмасдан иложимиз йўқ.

Аввало, юртимизда миллати, дини, эътиқодидан қатъий назар инсон қадр-қиммати ўз ўрнига қўйилди. Иккинчидан, ана шу инсоннинг яхши яшаши, фаровон турмуши учун бетиним ғамхўрлик қилинмоқда. Ва ниҳоят учинчидан, мамлакатимизда тинчлик-хотиржамлик, осойишталик сақлаб турилибди. Шундай бўлгач ҳар бир фуқаро фидокорона меҳнати билан Ватанимиз иқтисодий тараққиётига ҳисса қўшишга, бир вақтнинг ўзида оилавий бюджетини барқарорлаштиришга интилаверади-да.

Нима учун бундай деётганимни англаган бўлсангиз керак. Мустақиллик йилларида барча соҳаларда бўлгани каби қишлоқ хўжалигида ҳам иш юритиш тартиблари тубдан ўзгартирилди. Ҳаётимизга пудрат, фермер, ширкат янглиғ тушунчалар ўз амаллари билан кириб келди. Бу янги усулларнинг афзалликларини халқимиз тез тушунди ва пировардида ҳосилдорлик кескин ошиб бораяпти. Бунинг баробарида ғалла, нефть мустақиллигига эришдик. Эндиликда картошкачилик бўйича ҳам шундай фахр билан гапиришга ҳақлимиз.

Узоққа бормай ўзимизнинг хўжалик мисолида кўрайлик. 1999 йили 30 гектар майдонга картошка экиб, унинг ҳар гектаридан ўттиз тоннагача ҳосил олдик. Деҳқонларимиз билан келишувимизга биноан мазкур ҳосилнинг 20 тоннаси давлатга топширилган бўлса, қолган қисми пудрат эгаларига берилди. Жами уйган картошка хирмонимиз 800 тоннадан ошди. Бошқа экинлар бўйича эришган натижаларимиз ҳам кам эмас.

Бундай ҳосилдорликка қандай эришилди, деб савол беришингиз мумкин. Албатта, сермаҳсул уруғ туфайлида. Уни Голландиядан олиб келдик. Ёки мана иссиқхонамизни олинг. Сўнгги йилларнинг ўзида у 10 гектарга кенгайтирилди. Бу эса қишда ҳам шаҳарликлар дастурхонини баҳорий ноз-неъматлар билан тўлдиришда катта имкониятлар яратилди дегани. Ушбу янгиликнинг жорий этилиши туфайли бир томондан шаҳарликлар мамнун бўлса, иккинчи томондан даромадимиз кўпаяпти. Мисол учун хўжалигимиз ўтган йилни 50 миллион сўм соф даромад билан якунлади. 12 миллион сўмлик замонавий техникалар сотиб олдик. Аъзоларимизнинг ўртача иш ҳақи 7,5 минг сўмни ташкил этди. Бундан ташқари уларга ўзимиз етиштирган маҳсулотлардан ҳам тарқатаяпмиз. Биласизми, айни кунда иссиқхонамиздаги хорижий мамлакатлардан келтирилган "Исроил", "Марфа" сингари навлардан етиштирилган помидор, бодрингларни кўриб кўзингиз қувнайди. Ўша биз ҳамкорликда ишлаётган чет эл давлатлари билан алоқаларнинг йўлга қўйилиши ҳам Ислом Каримов номи билан боғлиқ эмасми? Ўзбекистонда қишлоқ хўжалиги экинларини плёнка остида етиштиришни кўпайтириш, бунинг учун зарур бўладиган плёнканинг ўзини ҳам республикамизда тайёрлаш ташаббуси ҳам Юртбошимиз билан боғлиқ.

Президентимиз вилоятимиз сайловчилари билан бўлган учрашувда тоталитар тузум даврида халқимизга нисбатан уюштирилган туҳматлар ҳақида куюниб гапирдилар. Дарҳақиқат, бегуноҳ жазоланганлар қанча. Ҳали-ҳали эсимда. Отам Қирғизбой Абдувалиев хўжалик раиси эдилар. Бир ночор оилага иморат қуриш учун ер участкаси берганлиги сабабли "тегишли" органларга кунда сўроқ бериб, қанча азоб чекмадилар дейсиз. Ахир ер халқники-ку. Мана, истиқлолга эришгач, шу эгилган ҳақиқат яна қайта тикланиб, ер одамларга бўлиб берилди. Бу ҳам давлат раҳбарининг одилона сиёсатининг намунаси эмасми?

Мулкдорлар жамият тараққиётида муҳим аҳамият касб этади. Лекин қизил империя даврида юз берган бир мисолни айтсам балки ҳозирги ёшларимиз ишонмас. Аммо бу очиқ ҳақиқат. Тоғам Абубакир Норматов мулкдорнинг фарзанди бўлгани учунгина бадарға қилиниб, ўша ёқда бандаликни бажо келтирганлар. Шундай ваҳшийликларни кўрган бу бошимизни нечун бугун мағрур тутмайлик, шундай кунларга олиб чиққан сарбонимизни алқамайлик.

Хуллас, Ислом Каримов — Ватанимиз истиқлолининг асосчиси, ўзига хос ва мос тараққиёт йўлини белгилаб берган давлат раҳбари, халқимизнинг келажагини таъминлашга қаратилган ислоҳотларнинг бошловчиси ва раҳномасидир. Баайни, биз ана шундай фидойи, халқимнинг омонлиги, тинчлиги олий бахтим дея ёнган инсон учун овоз берамиз.

Аъзамжон АБДУВАЛИЕВ,
Зангиота туманидаги "Қорасув" фермер хўжалиги бошқаруви раиси.

«Алпомиш» достонида Ховдак деган кўл тилга олинади. Ҳакимбекнинг шу кўлдан ғоз учириб ўтган кунларидан хабар берилади.

«Ховдак» атамаси Сурхондарёда ҳозир ҳам бор. Лекин кўл эмас, дашт маъносида қўлланилади. Жарқўрғон шаҳридан ғарби-шимолий томонга озгина юрсангиз тегирмон унидек майда ва майин қизғиш рангли қумлоққа қадамингиз етади. Шамолдан қочган қумларни бағрига олган, ўмганлаган курк товуқни эслатувчи, шувоқ, исфанд, ёнтоқ, читирўт ўсиб ётган ана шу паст текисликни одамлар Ховдак даштлари деб атайдилар.

ХОВДАК БУЛОҒИ

ТОМЧИСИ БУТУН БИР КЎЛНИНГ БАҲОСИГА БАРОБАР

Ойдин келажак сари

Бундан ўттиз беш-қирқ йил аввал чизилган жўғрофик хариталарда ҳам Ховдак деган қўналға — қўрғоннинг белгиси туширилган бўлиб, бу сўз йирикроқ ҳарфлар билан ёзиб қўйилганди. Чунки ўша даврда бу ерда нефтчилар қўрғони мавжуд эди. Лекин... Ховдакдаги нефть қудуқларини қум босди. Қўрғонга элтадиган йўллар созланмади. Туллаб турган маконга эътибор бўлмади. Одамлар ўзларининг уйларини, ишларини ташлаб, дарё бўйига кўчдилар.

Аммо улар боболари ғоз учириб яшаган заминдан кўнгил узолмадилар: бу ерга яна қайтиб келдилар. Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш илмий-тадқиқот институти Тошкент бўлими ходимларининг Ховдак даштида йод заводи қуриш ҳақидаги ташаббусини воҳаликлар ва айниқса, жарқўрғонликлар қўллаб-кувватладилар. «Жарқўрғоннефть» жамоаси қурилишга қувур, техник ускуналар етказиб берди.

Жарқўрғон қурилиш ашёлари комбинатининг бир сўм пулни юз жойидан тугиб ишлайдиган раҳбари Чори Бобоқуловнинг ҳам сахийлиги тутди: тежаб-тергаган ғиштини, темир-бетон ашёларини аямади. Кўп ўтмай, даштнинг ўртасидаги тепаликда оппоқ иморат қад ростлади. Ундан қуйироқда эса 2500 метр чуқурликдан чиқаётган нефть сувидан йод пастаси ишлаб чиқарадиган завод — мамлакатимизда ягона бўлган, мустақиллигимизнинг меваларидан бўлмиш йод заводи барпо этилди.

Асосий воситаларининг қиймати 20 миллион сўмга етиб-етмайдиган бу заводни фахру ифтихор билан қаламга олаётганимизнинг боиси бор. Собиқ СССР салтанатида, билсангиз, бор-йўғи учта йод заводи бор эди. Шу учта заводнинг қўшни Туркманистонда ишлаб турган иккитаси ёпилиб қолди. Ўзбекистонимизнинг бўлса табиий иқлими қуруқ ва йиллик қуёш ҳарорати юқори. Бундай шароитда одамнинг қалқонсимон безидаги 13 миллиграмм йод ҳавога учиб кетиши мумкин. Шунинг учун мутахассислар бизга кеча-кундузда 10 грамм йодланган ош тузи истеъмол қилишни маслаҳат берадилар. Уларнинг фикрича, республикамизда фақат болаларнинг йодга бўлган эҳтиёжини қондирмоқ учун йилига 40 миллион АҚШ доллари миқдорида туз зарур экан.

Ховдакдаги йод заводи бу борадаги муаммоларни баҳоли қудрат ҳал этишга хизмат қилмоқда. Биз юқорида эслатган институтнинг бош муҳандиси Геннадий Волковичнинг айтишича, Ховдакнинг нефть қудуғидан ажралиб чиқаётган сув таркибининг учдан бир фоизи — туз. Шу сувнинг бир литрида 21 миллиграмм йод, 80 миллиграммгача бром элементи бор. Унга хлор ва олтингугурт кислотаси аралаштириб қайта ишланади. Дастлаб атомли йод, сўнг моликуляр йод пастаси олинади, сўнгги жараёнда йод пастаси тайёрланади. Паста Тошкентга олиб борилиб, у ерда кристалл йодга айлантирилади. Одамларнинг сиҳат-саломатлигига, ош тузи саноатига, ўта тоза металлар ишлаб чиқаришга асқотадиган қимматбаҳо (Волковичнинг айтишича, бир килограмм кристалл йоднинг жаҳон бозоридаги баҳоси 60 минг доллар) ашё шу йўсинда ишлаб чиқарилмоқда. Ховдак булоғидан олинаётган бир томчи йоднинг баҳоси бутун бошли кўлнинг баҳосига тенг деганда, эҳтимол, Волкович масаланинг шу жиҳатини назарда тутгандир? Ҳозирги кунда завод бир маромда ишлаб турибди. Бир ҳафтада 50 килограмм йод пастаси олинаётир. Бу йилига 3-3,5 тонна кристалл йод тайёрланади, демакдир.

Бу ерда ҳозирча 8 киши ишлаяпти. Улар истиқомат қилиб турган уй — обод. Уй атрофидаги 20 тупча арчани ишчилар Ховдакнинг ўрмони, деб аташади. Йод ажралиб олинадиган сувдан улар завод ҳовлисидаги ваннани тўлдириб қўядилар. Бу ваннани «санаторий» деб атайдилар. Айтиб ўтиш керакки, Ховдак суви — ғоят шифобахш. Ана, Волкович, олтмиш тўрт ёшга кирган одам, бўғин-бўғини қақшаб оғрирди. Унинг жабридан ором олиб ухлай олмасди. Тиззалари букилмай қолувди. Кун ошириб ўнта ванна олди. Энди заводнинг механиги — ўттиз яшар Аъзамжон билан волейбол ўйнаяпти.

Ишчилар билан суҳбатимиз асносида мева-чевага тўлдирилган қоғоз халтани қўлтиқлаб, Саидназар фермер келиб қолди. Баданини яра-чақа (аллергия) босибди. Ховдакнинг булоғи унга сариёғдай ёқаётган эмиш.

Алпомиш бир пайтлар ғоз учирган Ховдак булоғи шу тариқа элга хизмат қилаётган экан бу, албатта, мустақиллик шарофатидир, Юртбошимиз томонидан олиб борилаётган ижтимоий-иқтисодий ислоҳотларнинг самарасидир. Шунинг учун бутун сурхондарёликлар Президент сайловида энг муносиб номзодга овоз беришга шайланиб турибдилар.

Олимжон УСАНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Милан ТОМЕШ (Чехия):

«ИСЛОМ КАРИМОВ — БАРҚАРОРЛИК ВА ИСЛОҲОТЛАР ГАРОВИ»

— Бизнинг асосий фаолиятимиз шаҳар транспорти ишини мувофиқлаштиришдаги ҳамкорликдир. Бугунги кунда Чехиянинг «Шкода» троллейбуслари мамлакатингиз кўчаларида, хусусан, Тошкент вилояти ва Урганчда 9 тадан, Тошкент шаҳрида эса 135 таси хизмат кўрсатмоқда. Шунингдек, 90 та «ЧКД» трамвайлари пойтахт йўловчиларига ўз хизмати билан маъқул бўлмоқда. Бу ерда яқинда ташкил этилган «Татра-сервис» хизмат кўрсатиш маркази учун қўшимча 100 та троллейбус ва 74 та трамвайни эҳтиёт қисмлари ва ускуналари билан биргаликда етказиб бериш юзасидан шартнома имзоланган. Ушбу транспорт воситалари қабул қилингач, «Татра-сервис» бутунлай жиҳозланиб, тўла қувватда ишга туширилади. Ҳозир Тошкент метроси вагонларини замонавийлаштириш тўғрисида шартномани имзолаш борасида музокаралар олиб бормоқдамиз. Бундан ташқари, пойтахтингиз коммунал хўжалиги мажмуасини такомиллаштириш соҳасида Жаҳон банки тендерида иштирок этяпмиз.

Чехия Бош вазири Милош Земаннинг ўтган йили Тошкентга қилган расмий ташрифи чоғида Чехияда ишлаб чиқарилган шаҳар транспортининг қатор турларини Ўзбекистонга етказиш бўйича келишувга эришилган эди. Ушбу келишувнинг муваффақиятли амалга ошишининг яққол кўрсаткичи шундаки, Тошкентда бизнинг трамвайларимиздан фойдаланиш коэффициенти Прагадагига нисбатан юқори. Бу, шубҳасиз, бизни қувонтиради ва ўзбек мутахассисларининг хизмат кўрсатиш соҳасида юқори савия ва малакага эга эканликларидан далолат беради.

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг 1997 йилнинг январида Чехияга қилган биринчи ташрифидан сўнг икки томонлама ҳамкорлигимиз янги поғонага кўтарилди ва тадрижий ривожланиб бормоқда. Бугунги кунда бизнинг барча таклифларимиз Ўзбекистон томонидан маъқулланмоқда.

Мен 1993 йилдан буён Тошкентда фаолият кўрсатмоқдаман. Барча оила аъзоларим бу шаҳарни чин қалбдан севиб қолишди ва улар ўзбек халқининг меҳмондўстлигига мафтундирлар. Менга мамлакатингизнинг мустақиллик йилларида ижтимоий-иқтисодий ва бошқа соҳаларда эришаётган ижобий ўзгаришларининг бевосита шоҳиди бўлиш насиб этди. Бу ютуқлар биз учун жуда муҳим, зеро, эндиликда биз ўзбек ҳамкорлари билан воситачиларсиз, тўғридан-тўғри ишлаш имконига эгамиз.

Биз Президент Ислом Каримовнинг нафақат Ўзбекистон Республикаси тимсоли эканлиги, балки унинг барқарорлиги ва тадрижий ривожланишининг гарови ҳам эканига ўз кўзимиз билан ишонч ҳосил қилдик. Мен мамлакатингиз фуқароси бўлмасам-да, 9 январдаги сайловда уни қайтадан Президент этиб сайланишига чин қалбимдан тилакдошман. Ўшанда у бошлаган ислоҳотлар ва ишлар мантиқий якунига етказилади.

«Жаҳон» АА.

Долзарб мавзуда суҳбат

Давлат

ТАДБИРКОРЛАРНИ ЯРАТУВЧИЛИК

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Олий Мажлиснинг XIV сессиясида сўзлаган маърузасида иқтисодий соҳани эркинлаштиришнинг асосий йўналишларидан бири сифатида қонунчиликка қатъий риоя қилиш, хўжалик юритувчи субъектларни текширишларни чеклаш ва уларни тартибга солиш зарурлигини кўрсатиб ўтди.

Хўжалик юритувчи субъектларни текширишни ташкил этишни янада тартибга солишга доир кейинги вақтда қабул қилинган қарорлар талабларига мувофиқ Назорат органлари фаолиятини мувофиқлаштирувчи Республика Кенгаши ваколатлари муайян равишда кенгайди. Унга давлат назорати соҳасида марказий назорат қилувчи орган мақоми берилди. Бу нарса барча назорат қилувчи органлар ўз ҳаракатларини фақат Республика Кенгаши орқали мувофиқлаштириши зарурлигини ва шу билан бирга Республика Кенгашининг хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини текширишга доир қарорлари давлат назоратини амалга ошириш учун вакил қилинган барча органлар учун мажбурийлигини англатади.

Бу янгиликлар дарҳол ўзининг ижобий натижаларини берди. Масалан, ўтган йилнинг 9 ойи давомида назорат қилувчи органлар томонидан жами 146,9 мингта текширув ўтказилган, бу кўрсаткич 1998 йилнинг айнан шу даврида 226,1 мингтани ташкил этган эди. Шундай қилиб текширувлар сони 79,2 мингтага, яъни 35 фоизга қисқарди. Шу билан бирга, 1999 йилнинг 9 ойи давомида Республика Кенгашининг рухсатисиз режадан ташқари ўтказилган текширувлар умумий сони бор-йўғи 296 тани ташкил этди. Ҳолбуки, 1998 йилнинг шу даврида режадан ташқари 3029 та текширув ўтказилган бўлиб, уларнинг сони 10 мартага қисқарди.

Бу ишларни амалга оширишда Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 22 апрелдаги 192-сон қарорига мувофиқ Назорат органлари фаолиятини мувофиқлаштирувчи Республика Кенгаши ҳузурида ташкил этилган текширилаётган хўжалик юритувчи субъектлар шикоятларини қабул қилиш гуруҳининг ҳиссаси каттадир.

Ушбу муаммонинг долзарблигини инобатга олиб, **гуруҳ раҳбари Ў.ЭЛБЕКОВдан** *тадбиркорлар манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича олиб борилаётган амалий ишлар тўғрисидаги саволларга жавоб беришни илтимос қилдик.*

— Текширилаётган хўжалик юритувчи субъектлар шикоятларини қабул қилиш гуруҳи қандай мақсадда тузилган ва у қандай вазифаларни бажаради?

— Гуруҳни ташкил этишдан асосий мақсад — турли мулкчилик шаклларидаги хўжалик юритувчи субъектлар, айниқса, кичик ва ўрта бизнес вакиллари, бошқа юридик ва жисмоний шахслар амалдаги қонунчиликка зид равишда ўтказилаётган текширувлар тўғрисида тезкор тартибда Республика Кенгашига мурожаат қилишлари учун реал имкониятлар яратишдан иборат.

Гуруҳ вазифаларига хўжалик юритувчи субъектлар томонидан амалдаги қонунчиликка зид равишда ўтказилаётган текширувлар тўғрисидаги шикоятларни "ишонч телефони"орқали қабул қилиш ва агарда ушбу ўтказилаётган текширувлар ҳақиқатдан ҳам белгиланган тартибга зид равишда ўтказилаётганлиги аниқланган ҳолларда бу текширувларни тўхтатиш ҳақида кўрсатма тайёрлашлар киради.

Келиб тушаётган барча шикоятлар ва эътирозлар қабул қилинади ва рўйхатга олинади, сўнгра улар юзасидан тегишли текширувлар ўтказилади, айбдорлар аниқланган тақдирда уларга нисбатан амалдаги қонунчиликка мувофиқ зарур маъмурий чоралар кўрилади.

— "Ишонч телефони"га қилинган мурожаатлар бўйича статистика тўғрисида сўзлаб берсангиз?

— Масалан, ўтган йилнинг 27 апрелидан 31 декабрига қадар "ишонч телефонлари" орқали 301 та шикоят қабул қилинган бўлиб, уларнинг 152 таси ёки 50,5 фоизи бевосита текширувларни ўтказиш пайтидаги белгиланган қонунчиликнинг бузилишига тааллуқлидир. Шикоятлар асосан прокуратура органлари, ИИВ, Давлат солиқ қўмитаси, Молия вазирлиги, Энергетика вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Ижтимоий таъминот вазирлиги, Меҳнат вазирлиги, Ўздавстандарт, Адлия вазирлигининг ҳудудий бўлинмалари ва бошқа айрим назорат органлари ва идораларининг ноқонуний хатти-ҳаракатлари юзасидан тушмоқда.

Тушган шикоятларнинг ҳудудлар бўйича таҳлили қуйидагиларни кўрсатади:

Энг кўп шикоят Тошкент шаҳридан тушган бўлиб, 109 тани ташкил этади. Уларнинг 55 таси бевосита текширувларни ўтказиш пайтидаги белгиланган қонунчиликнинг бузилиши билан боғлиқ. Бу миқдор Сурхондарё вилоятида тегишли равишда — 34 ва 15, Тошкент вилоятида — 29 ва 20, Қашқадарё вилоятида — 27 ва 10, Андижон вилоятида — 18 ва 11 тани ташкил этади.

Энг кам шикоятлар — Қорақалпоғистон Республикаси бўйича 4 та, Бухоро ва Жиззах вилоятлари бўйича 6 тадан.

— Гуруҳ томонидан қабул қилинаётган текширувларни ўтказиш пайтидаги амалдаги қонунчиликни бузиш ҳоллари билан боғлиқ шикоятларнинг ҳаққонийлигини аниқлаш тартиби қандай?

— Ноқонуний ўтказилган текширув ва тафтишлар юзасидан тушган барча ариза ва шикоятлар уларнинг ҳаққонийлигини текшириш учун зудлик билан Республика Кенгашининг ишчи органига маълум қилинади. Бу ерда шуни алоҳида қайд этиб ўтиш лозимки, ноқонуний текширувларнинг асосий қисми гуруҳ ва Республика Кенгашининг ишчи органи, яъни Давлат солиқ қўмитасининг назорат органлари фаолиятини мувофиқлаштириш бошқармаси ходимларининг биргаликдаги ҳаракатлари натижасида тўхтатилмоқда.

Айрим ҳолларда ноқонуний текширувларнинг олдини олиш учун имконият мавжуд бўлган ҳолларда, масалан, "ишонч телефони"га ўз вақтида мурожаат қилинганда, биз томонимиздан муаммони тезликда ҳал этиш учун ҳудудий комиссиялар ҳузурида ташкил этилган "ишонч телефони" ходимларига тегишли кўрсатмалар берилади. Улар шикоятларнинг ҳаққонийлигини аниқлайдилар ва шу тарзда ноқонуний текширувларнинг олди олинишига ҳаракат қилинилади. Кўп ҳолларда, ноқонуний текширувларни тўхтатиш гуруҳ ходимларининг текширувни ўтказиш учун келган шахслар билан бевосита телефон орқали мулоқотлари натижасида олиб борилади.

Бундан ташқари, айрим ҳолларда шикоятлар тегишли вазирликлар ва идоралар, шунингдек, ҳокимликларга юборилади.

— "Ишонч телефонлари"га мурожаат қилган хўжалик юритувчи субъектларга амалда берилган ёрдамларга мисол келтира оласизми?

— Бундай мисоллардан бир нечта келтиришим мумкин. Масалан, ўтган йилнинг 14 сентябрида Тошкент шаҳри Яккасарой туманида жойлашган "Биофармис" хусусий дорихонасидан туман солиқ инспекцияси ва СЭС ходимлари томонидан рухсатсиз текширув ўтказилганлиги ҳақида шикоят тушди. Ушбу шикоят бўйича Республика Кенгаши номидан Тошкент шаҳар ҳудудий комиссиясига мазкур ноқонуний текширувни ташкил этган ва ўтказган Яккасарой тумани солиқ инспекцияси ва СЭС ходимларига нисбатан тегишли чора кўриш юзасидан тақдимнома юборилди. Улардан бири, Яккасарой туман солиқ инспекцияси ходими эгаллаб турган лавозимидан озод этилиб, ёрдамчи хўжаликка оператор вазифасига ўтказилган, туман солиқ инспекциясининг бошқа ходимига танбеҳ берилган ва туман СЭС раҳбари қатъий огоҳлантирилган.

Ўтган йилнинг 23 ноябрида "Лаззат" акциядорлик жамиятининг (Тошкент вилояти Янгийўл шаҳрида жойлашган) раҳбари "ишонч телефони"га мурожаат қилиб, корхонага "Ўзсаноатконтехназорат"нинг кимё инспекцияси бўлими ходимлари текширув ўтказиш учун келганликларини маълум қилди. Улардан Республика Кенгашининг розилиги сўралганда уларда бу ҳужжат мавжуд эмаслиги аниқланди. Мазкур шикоятни жойида ўрганиб чиқиш ва ноқонуний текширувни тўхтатиш чораларини кўриш учун зудлик билан вилоят "ишонч телефони"га хизмат кўрсатувчи ходимларга топшириқ берилди. Бундай тезкор аралашув натижасида ноқонуний текширувни ўтказишга қилинган ҳаракат бартараф этилди.

Гуруҳ ходимларининг Республика Кенгашининг тегишли рухсатисиз 1999 йил 12 июлда "Ўзэлектркабелсавдо" акциядорлик жамиятига меҳнат муҳофазаси бўйича келган текширувчи ва ўтган йилнинг 29 сентябрида Чироқчи туманининг автомобиль-йўллар бошқармасига келган туман меъморчилик бўлими ходимлари билан олиб борилган бевосита суҳбати натижасида ўтказилиши лозим бўлган ноқонуний текширувлар ўз вақтида тўхтатилган.

Қашқадарё вилояти Деҳқонобод туманида жойлашган "Жамол" хусусий касалхонаси бош шифокори ўтган йилнинг бошида Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш қўмитасининг вилоят бошқармаси ходимлари томонидан Республика Кенгаши рухсатномасини тақдим этмаганликлари сабабли ўтказилиши лозим бўлган текширувга йўл қўймаган. Бунинг учун вилоят бошқармаси 1999 йилнинг сентябр ойида хусусий касалхонага "аниқланган маълумотларни олишга қаршилик кўрсатгани учун" деган мазмунда жарима чораси сифатида 71 минг сўмлик "тўлов талабномаси"ни қўйган. Қўмитага мазкур ҳолни кўриб чиқиш ва айбдорларга нисбатан маъмурий чоралар кўриш юзасидан ёзма равишда тақдимнома юборилди. Қўмита раҳбариятидан тез орада вилоят ҳудудий органининг хусусий касалхона ва унинг раҳбарига жарима солиш тўғрисидаги қарори бекор қилинганлиги тўғрисида жавоб хати олинди. Бундан ташқари ҳудудий бошқарма бошлиғи ўринбосари Республика Кенгашининг тегишли рухсатисиз тафтишчиларни юборганлиги учун огоҳлантирилган.

— Гуруҳ ҳаракатлари натижасида жами қанча текширув тўхтатилган ва ноқонуний текширувчиларга нисбатан қандай чоралар кўрилмоқда?

— Ҳозирги кунга қадар Республика Кенгашининг рухсатисиз олиб борилаётган 42 та молиявий-хўжалик фаолиятига оид текширув ва тафтишлар тўхтатилган. Амалдаги қонунчиликка зид равишда ўтказилаётганлиги тасдиқланган 13 та ҳолат бўйича мазкур текширувларни ташкил этган назорат органлари раҳбарлари ва ходимларига нисбатан чоралар кўриш учун тегишли вазирлик ва идораларга кўрсатмалар юборилди.

Белгиланган тартибга зид равишда ўтказилган тўртта текширув ва тафтишлар бўйича уларни ташкил этган ходимларга нисбатан тегишли чоралар кўриш учун назорат органлари раҳбарларига кўрсатмалар тайёрланди.

15 та шикоят бўйича Республика Кенгаши ва унинг ҳудудий комиссиялари томонидан текширувларни ташкил этган ходимларга нисбатан чоралар кўриш учун жойлардаги назорат органлари раҳбарларига ёзма равишда тақдимномалар юборилди.

Умумий миқдорда ноқонуний текширувлар ўтказилишига йўл қўйган жами 56 ходимга нисбатан маъмурий, интизомий ва молиявий жазо чоралари қўлланилди. Назорат органларининг етти нафар мансабдор шахслари эгаллаб турган лавозимларидан четлатилди.

Умуман, нисбатан қисқа вақт ичида кўпгина ишлар амалга оширилди. Бу эса ўз навбатида қонун амал қилаётганини ва уни бузиш ҳолларининг қатъий бартараф этилаётганлигидан далолат беради.

Бироқ, шу билан биргаликда жойларда бирор-бир назорат органи ходимлари томонидан ноқонуний текширувлар ўтказилаётганда барча хўжалик юритувчи субъектлар раҳбарлари ҳам ёрдам сўраб Республика Кенгаши ёки унинг ҳудудий органларига мурожаат қилмаётганлигини амалиёт тасдиқламоқда. Гуруҳ фаолияти тўғрисида доимий равишда кенг ахборот бериб борилаётганлигига қарамай бу ҳол давом этмоқда. Ушбу масала юзасидан умумий ҳажмда 42 календар куни мобайнида республика телевидениесида реклама ташкил этилди, шунча кун давомида республика радиосида, 6 марта республика газеталарида эълонлар берилди.

Булардан ташқари республика оммавий ахборот воситаларида текширувларни ташкил этишни тартибга солишга оид амалдаги қонунчиликка шарҳлар берилган ҳолда мақолалар ташкил этилмоқда. Мамлакат ҳудудларида жойлашган "ишонч телефони" ходимлари томонидан ҳам мунтазам равишда эълонлар берилиб борилмоқда ва улар билан суҳбатлар уюштирилмоқда.

Мурувват ўн кунлиги

САХОВАТЛИ САНАМОЙ

Қашқадарёнинг Китобида бир аёл яшайди. Исми-шарифи Очилова Санамой. "Фонон" заргарлик фирмасида бўлим бошлиғи бўлиб ишлайди. Эри Йўлдош Пўлатов — ошпаз. Беш нафар фарзанди бор. Тумандаги 5-меҳрибонлик уйининг 115 нафар тарбияланувчиси ҳам уни она ўрнида кўради. Беш йилдирки, Меҳрибонлик уйининг бирорта тадбири, байрамлар, туғилган кунлар усиз ўтмайди. Агар бирор сабаб билан болалар ҳузурига 5-6 кун боролмай қолса, дарров уйига излаб келишади. Аксарият ҳолларда Санамой қўлидаги дафтарча билан бозорда юрган бўлади. Дафтарчасида 115 нафар боланинг туғилган йили, ойи, куни, устки ва оёқ кийими размерлари ёзилган. Яқинда болалардан 3-4 таси оғриб қолди. Дорихоналарга елиб-югуриб, гоҳо нақд пул тўлаб, гоҳо пул ўтказиб, керакли дориларни топиб берди.

— Отам етим ўсганлар, — дейди, биз билан суҳбатда Санамой. — Доим бир ашулани хиргойи қилиб юрардилар:

Оталиклар фойтун
устида ўйнар,
Отасизлар девор
остида йиғлар.

У киши бизга, яъни 11 фарзандига Оллоҳ мол-дунё берса мағрурланма, эл қатори яша, баланд қилиб уй қурма, кўнгил ол, деб уқтирарди. Шунданми, ўзгаларга яхшилик қилиш истаги билан яшардим. Бундан 5-6 йил аввал ҳайит куни бозорга борсам, Меҳрибонлик уйи тарбиячиси болалар билан юрибди. Бу мурғакларни ҳеч кими йўқлаб келмаганидан сўнг айлантиргани олиб чиқдим, деди у. Унинг гапидан ғалати бўлиб кетдим. Болаларни овқатлантиргандан сўнг, киши билмас зеҳн солсам, оёқ кийимлари чатоқ. Пойафзал олиб беришга аҳд қилдим. Бола — бола-да, қай бириси уч минг сўмлик туфлини, этикни танлади. Қарасам,

пулим етмайди. Дарров ишхонадаги дугонамга телефон қилдим, пул олиб келди. Кейинроқ бир хилда кийим тикдириб бердим. Шу-шу болаларга боғланиб қолганман.

Дарвоқе, болалар ҳам унга боғланиб қолишган. Кўришганда юз-кўзи, сочларини сийпаб эркаланишади. Катта бўлсам, сизни шунда олиб юраман деб, ўзлари ясаган машина, самолёт ва вертолётларни кўрсатишади. 13 ёшли Чарос Алиева эса ўз меҳрини шеърда ифода этишга интилади:

Санам опа, мен сизни
Онам десам майлими?
Меҳрибоним топдим деб,
Эркалансам майлими?

Бундан Санамойнинг кўзларига ёш келади. Эрининг "мошинни янгилайлик, хотин, лоақал уйимизга телефон туширайлик", деган гапларига жилмайиб қўя қолади. Баъзиларнинг "бегоналарга қайишгунча ўғилларингга уй сол, мошин обер", дейишига парво ҳам қилмайди. "Ҳузурига қуруқ қўл билан борганингда, болалар сенга шунчалик боғланиб қолмасди", дегувчиларга эса "Болалар менинг нарсамга эмас, меҳримга ташна, билсангиз", дея жавоб беради. Бундан икки йил аввал эса "катта бир ишда ишламасанг, шунча пулни қаердан олаяпсан?" — дея анчагина хит қилишди. Санамой эса рўзғоримдан, ўз бола-чақамдан ортирган маблағимни маълум муддатга тадбиркорларга бериб қўяман. Албатта, фойдаси билан қайтариш эвазига. Ана шу фойда қанча бўлса — болаларники, деб ростини айтиб қўя қолди.

У бир нарсадан қувонадики, дунёда яхши одамлар ҳам кўп экан. Улар Санамойни доим қўллаб-қувватлашади. Нима харид қилса устига қўймасдан, ўз нархига беришади. Болаларингизга олиб қўйдик, деб кийим-кечаклар, ўйинчоқлар, турли ширинликлар кўрсатишади. Улар майли-ю, туғишган укалари, сингиллари ҳам "болаларингиз юришибдими?" қабилида ҳол-аҳвол сўрашади. Ҳайит, байрам кунлари опалари билан бирга Меҳрибонлик уйига йўл олишади. Онаси — 75 ёшли Зулайҳо момо "Ўзингнинг ҳам, болаларингнинг ҳам боши тошдан бўлсин", — деганича дуога қўл очади. Кенжа қизи Шоҳиданинг туғилган кунида ҳовли болалар билан гавжумлашиб, тўйхонага айланиб кетади.

— Аслида, — дейди Санамой суҳбатимиз поёнида, — меҳр-мурувват республикамизда давлат сиёсати даражасига кўтарилган. Фарзандларимиз ҳар томонлама баркамол инсон бўлиб етишишлари борасида Президентимизнинг қатор Фармонлари ва Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари эълон қилинди. Жорий йил "Соғлом авлод йили" деб белгиланди. 9 январ куни ёшлар бизнинг келажагимиз деб юрт фарзандлари ҳақида жон куйдириб юргувчи инсон — Ислом Каримов учун овоз бераман.

Бир сўз билан айтганда, гўзал юртимиз келажагини яратадиган бунёдкор авлод ичра ўзининг "болалари" ҳам борлиги Санамой Очиловага куч-қувват бағишлаб, уни янада савоб ишларга чорлаб туради.

Гулчеҳра ЙЎЛДОШЕВА,
"Халқ сўзи" мухбири.

СУРАТДА: С.Очилова болалар қуршовида.

BURSEL GROUP
жамоаси Ўзбекистон халқларини
ИЙДИ РАМАЗОН ҲАЙИТИ
билан муборакбод этади

Ўзбекистон диёри мустақиллик шарофати ила йил сайин гуллаб яшнамоқда. Оллоҳнинг назари тушган бу ўлкада инсонлар яшаши, билим олиши, бахт-саодатли бўлиши йўлида кўп имкониятлар яратилмоқда.

Жондош ва қондош ўзбек ва турк халқлари дўстлиги абадий бўлсин!

Has@2433

«Халқ сўзи» фуқаролар хизматида

ҲУЖЖАТЛАР ЧОРА БЕЛГИЛАШ УЧУН ЮБОРИЛДИ

«Республикамизда мавжуд қонунларга асосан дори-дармонлар махсус жиҳозланган дорихоналарда сотилиши, у ерда тегишли мутахассислиги бор кишилар хизмат кўрсатиши керак. Касса аппарати бўлиши шарт, тушган пуллар банкларга топширилиши ва тегишли солиқ тўланиши зарур.

Аммо Жиззах вилояти Пахтакор шаҳрида Р. Алиева ҳамда А. Аллахбердиева деган кимсалар ўз уйларида рухсатсиз «дорихона» очиб олишган. Улар бир неча йиллардан бери шу иш билан шуғулланишади. Қизиғи шундаки, бундан ҳамма, шу жумладан, назорат ташкилотлари ҳам хабардор. Туман прокуратураси Р. Алиевани бир неча бор огоҳлантирди. Лекин у ҳеч қандай хулоса чиқаргани йўқ, ноқонуний ишини давом эттирмоқда».

Пахтакор шаҳрида истиқомат қилувчи фуқаролардан келган мактубда юқоридаги ҳол тасвирланганди. Ушбу масала бўйича вилоят соғлиқни сақлаш бошқармасидан бошлиқ жаноб И. Ўринбоев имзоси билан жавоб хати олинди. Унда айтиладики, шикоят хати Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Жиззах вилояти бўйича назорат инспекцияси ходимлари томонидан ўрганиб чиқилган.

Пахтакор шаҳрида истиқомат қилувчи фуқаролар Аллахбердиева Аня ва Алиева Роҳилаларнинг ҳеч қандай ҳужжатсиз ва Соғлиқни сақлаш вазирлигининг махсус рухсатномасига эга бўлмасдан уйида аҳолига дори сотиш фактлари тасдиқланган. Тўпланган ҳужжатлар Пахтакор туман прокуратурасига чора белгилашлик учун юборилган.

93 ТОННА ПАРҲЕЗ ГЎШТ

Қибрай туманидаги «Шарқ паррандачилиги» фирмасининг жамоаси янги йилни муносиб меҳнат ғалабаси билан кутиб олди: тухум ва гўшт тайёрлаш бўйича шартнома режаси ошириб бажарилди. Ҳар бош товуқдан 210 тадан тухум олиниб, эл дастурхонига 80 тонна ўрнига 93 тонна парҳез гўшт етказиб берилди.

Товуқбоқарлар янги 2000 йилда паррандалар маҳсулдорлигини янада оширишга ҳаракат қилмоқдалар.

Р. ДАМИНОВ.

ТАРАДДУД

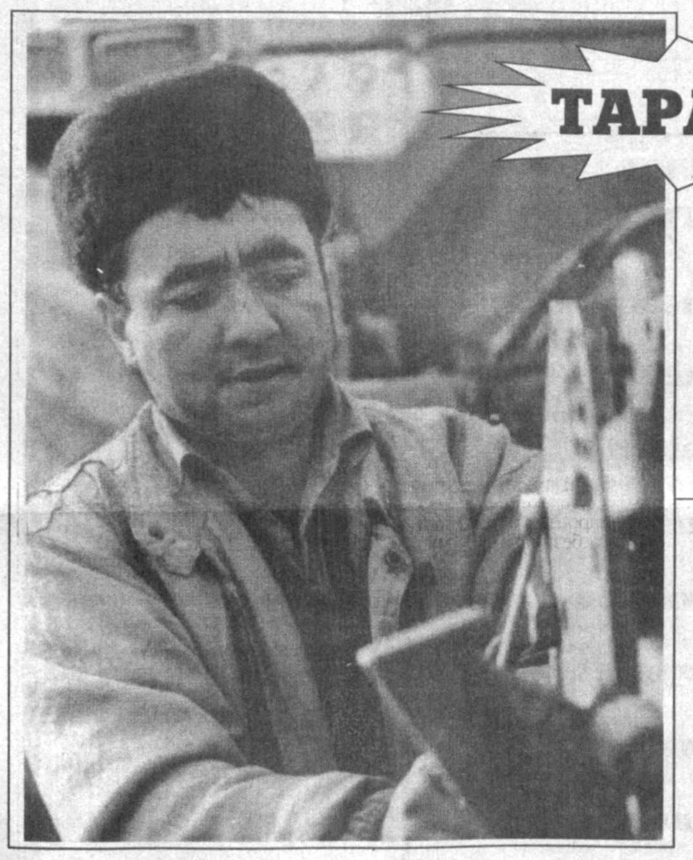

Нарпай туманида ер билан тиллашадиган, деҳқончиликнинг сир-асрорини яхши биладиган кишилар кўп. Туманда жорий йилда пилладан 36,5 миллион сўм, ғалладан 96 миллион сўмдан зиёд соф даромад олинди. Туман заршунослари 11700 гектар майдондан 35300 тонна пахта топшириб, ҳосилдорликни 30 центнерга етказишди. Яқинда бу ерда бўлиб ўтган деҳқонларнинг ҳосил байрамида катта хирмонга муносиб ҳисса қўшган «Бўстон», «Бобур», «Навоий», «Ҳақиқат» каби кўпгина жамоа хўжаликлари аъзоларига миннатдорчилик билдирилди.

Айни пайтда, аҳдига вафодор нарпайликлар деҳқончиликдан бўшаган майдонларни пешма-пеш шудгорлаш ишларини бошлаб юбордилар. Бу борада ёш, ота изидан борган Ҳамидулла Зойиров бош бўлган туман машина-трактор парки механизаторларининг улуши катта бўлмоқда. Улар шудгорлаш ишларида олтита магнум ҳайдов тракторларидан унумли фойдаланишаяпти.

СУРАТДА: магнум ҳайдов трактори оператори Икром Ҳотамов.

Т. НОРҚУЛОВ (ЎзА)
олган сурат.

АЪЛОЧИЛАРГА СТИПЕНДИЯ

Қизилтепалик тадбиркор Рустам Саломов раҳбарлик қилаётган «Зилола» жамоа корхонаси аҳолига маиший хизмат кўрсатиш билан бирга, турли-туман кийим-кечаклар ҳам тикиб тайёрланмоқда. Айни чоғда тадбиркорлар шаҳардаги академик лицейни оталиққа олишган. Туман мактабларидаги 9 нафар аълочи ўқувчи эса корхона стипендияси билан таъминланмоқда.

Меҳр-мурувват ўн кунлигида улар гунг ва соқов болалар мактаб-интернатига 600 минг сўмлик янги йил совғасини ҳадя этишди.

Ўз мухбиримиз.

кафолати

ИШЛАРИГА ИЛҲОМЛАНТИРМОҚДА

Бир сўз билан айтганда, бизлар нафақат корхона раҳбари, балки ҳар бир фуқаро Республика Кенгаши ва бизнинг гуруҳ фаолияти тўғрисида батафсил ахборотга эга бўлишига ҳаракат қилмоқдамиз.

— Сизнинг фикрингизча ёрдам сўраб мурожаат қилишга нималар тўсқинлик қилади?

— Менинг фикримча, биринчидан, кўпгина хўжалик юритувчи субъектлар раҳбарлари амалдаги қонунчиликнинг хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятига аралашишини чеклаш қисми билан яхши таниш эмаслар. Иккинчидан, кўп ҳолларда улар тазйиқ, нохушликлардан чўчийдилар. Учинчидан, халқимизнинг ўта андишалилигини ҳам ҳисобга олиш лозим.

Бу ерда мен барча мулкчилик шаклларидаги корхона раҳбарлари, кичик ва ўрта бизнес вакиллари ва тадбиркорларга хўжалик юритувчи субъектлар молиявий-хўжалик фаолиятига турли хил назорат органларининг ноқонуний аралашишларининг олдини олиш, тадбиркорлик ҳаракатига тазйиқ ўтказиш ҳолларини бартараф этиш фуқаролар онги, уларнинг Кенгаш ишчи органи ва бизнинг гуруҳ ходимлари билан яқин ҳамкорликда иш тутишларига ҳар томонлама боғлиқлигини яна бир эслатиб ўтмоқчи эдим.

— Хўжалик юритувчи субъектлардан текширувлар билан боғлиқ бўлмаган масалалар юзасидан ҳам шикоятлар тушадими?

— Ҳақиқатан ҳам, бевосита текширувларни ўтказиш пайтидаги белгиланган қонунчиликнинг бузилиши билан боғлиқ текширувлар билан бир қаторда ҳамон жойларда тадбиркорлар ҳуқуқлари камситилаётганлиги тўғрисида дарак бераётган шикоятлар ҳам тушмоқда. Бу турдаги шикоятлар баён этилган фактларни кўриб чиқиш ва зарур ҳолларда уларни бартараф этиш юзасидан чоралар кўриш учун тегишли вазирлик ва ҳокимликлар ҳамда идораларга юборилади.

Жумладан, шундай шикоятлардан 91 таси бўйича тегишли вазирликлар ва идоралардан жавоб хатлари олинди. Улардан 59 та шикоятларда келтирилган ҳолатлар бўйича ҳақиқатда хўжалик юритувчи субъектлар ва фуқаролар ҳуқуқлари бузилганлиги тасдиқланди. Гуруҳ ёрдамида кўрсатиб ўтилган тартиббузарликлар уларнинг фойдасига ҳал қилинди.

— Аниқ мисол келтира оласизми?

— Масалан, Хоразм вилояти Урганч шаҳрида жойлашган "Востокстрой" фирмаси раҳбаридан унинг фирмаси Урганч тумани ҳокимлиги томонидан ноқонуний равишда тугатилаётганлиги тўғрисида шикоят тушди. Шикоятда келтирилган фактлар тўлиқ тасдиқланди. Ўтган йилнинг 2 июлида прокуратура эътирозига асосан туман ҳокимлиги ўзининг аввал қабул қилган қарорини бекор қилди, айбдорларга эса интизомий жазо чоралари қўлланилди.

— Текширувчилар келганда қандай ҳаракат қилиш зарурлиги ҳақида тавсиялар бера оласизми?

— Қисқача айтсак, биринчи навбатда, текширув ўтказиш учун асос бўладиган ҳужжат тақдим этилишини талаб қилиш керак. Текширув ўтказиш учун асос бўлиб, махсус ваколатли органнинг мувофиқлаштирувчи режаси (ёки Республика Кенгашининг режадан ташқари тафтиш ўтказиш тўғрисидаги қарори) дан кўчирма, тегишли ваколатли органнинг текшириш ва уни ўтказиш санаси ҳамда текширишни амалга ошириш топширилган мансабдор шахсларнинг таркиби кўрсатилган қарорлари ва махсус гувоҳномаси хизмат қилади. Агар текширувга келганларда мазкур ҳужжатлар мавжуд бўлмаса, уларга текширув ўтказиш учун ҳеч қандай ҳуқуқлари йўқлигини қатъий равишда билдириб, зарур ҳолларда "ишонч телефони" орқали ходимларимизга мурожаат қилишлари мумкин.

Иккинчидан, текширувчиларга қандайдир қўрқув ёки шубҳа назари билан қарамаслик керак. Улар хўжалик юритувчи субъектларга мавжуд қонунчиликнинг амал қилиши устидан назорат ўрнатиш ҳамда ҳисоб-китоб, ҳисобот, молиявий ва бошқа ҳужжатларнинг ҳаққонийлигини текширишдан иборат бўлган ўз вазифаларини бажариш мақсадида келадилар.

— Гуруҳингиз Тошкент шаҳрида — Вазирлар Маҳкамаси биносида жойлашган экан. Ҳудудларда ўз фаолиятини амалга ошираётган хўжалик юритувчи субъектлар сизга қандай мурожаат қилишлари мумкин?

— Биринчидан, улар кўрсатилган телефонлар бўйича тўғридан-тўғри бизга мурожаат қилишлари мумкин. Иккинчидан, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг юқорида қайд этилган қарорига мувофиқ Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, барча вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларида текширилаётган хўжалик юритувчи субъектлардан шикоятлар қабул қилувчи ҳудудий "ишонч телефонлари" ташкил этилган ва улар фаолият олиб бормоқдалар.

— Ҳудудий комиссиялар "ишонч телефони" ходимларининг иши билан бизни қисқача таништириб ўтсангиз.

— "Ишонч телефонлари"га хизмат кўрсатаётган ҳудудий комиссиялар фаолияти таҳлили шуни кўрсатдики, ўтган давр мобайнида вилоятларда 229 та шикоят қабул қилинган бўлса, улардан 118 таси ёки 51,5 фоизида назорат органлари томонидан текширувлар ўтказишда ҳақиқатан ҳам қонунчилик талаблари бузилганлиги ҳақидаги фактлар тасдиқланди. Келиб тушган 118 та шикоятдан 33 таси бўйича вилоятлардаги "ишонч телефонлари"га хизмат кўрсатувчи ходимлар ҳаракати билан амалдаги қонунчиликка зид равишда ўтказилаётган текширувлар тўхтатилди. Жумладан, Тошкент вилоятида 12 та, Самарқанд вилоятида 5 та, Андижон вилоятида 4 та, Фарғона вилоятида 3 та ноқонуний текширувлар тўхтатиб қўйилган.

Муайян мисолларни келтираман. Тошкент вилояти Озодбош қишлоғидаги паррандачилик маҳсулотларини ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган "Golden wing" Ўзбекистон-Туркия қўшма корхонасида ўтган йилнинг апрел ойида комплекс текширув ўтказилганига қарамай, 1999 йилнинг 3 июнида корхонага Чирчиқ стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаш ҳудудий маркази ходимлари келиб, назорат тартибида текширув ўтказишларини билдирдилар. Корхона раҳбари (жаноб У. Лутфий) дарҳол Тошкент вилояти ҳудудий комиссиясининг "ишонч телефони"га мурожаат қилиб, мазкур текширув қонунчиликка зид эканлигига эътиборни қаратишни сўради. "Ишонч телефони" ходимларининг зудлик билан аралашувлари натижасида бу текширувнинг ҳам олди олинди.

1999 йил 26 октябрда Фарғона вилояти табиатни муҳофаза қилиш бошқармаси нозири текширув ўтказиш мақсадида "ЎзДЭУ" таъмирлаш бошқармасига зарур рухсатнома ва текширув режасисиз келган. "Ишонч телефони"га ўз вақтида мурожаат қилиш натижасида ҳудудий комиссия ва "ишонч телефони" ходимлари томонидан яна бир ноқонуний текширувни ўтказишга қилинган ҳаракатнинг олди олинди.

Айни вақтда шуни ҳам қайд этиб ўтиш лозимки, қолган ҳудудий комиссиялар ҳузуридаги "ишонч телефонлари"га жуда кам мурожаатлар бўлмоқда. Жумладан, Қорақалпоғистон Республикасида бор-йўғи битта шикоят қабул қилинган. Жиззах вилоятида эса, ўтган йилнинг 9 ойи мобайнида бирорта ҳам шикоят қабул қилинмаган. Шундан кейин ҳудудий "ишонч телефони"га хизмат кўрсатувчи ходим алмаштирилди. Натижада, янги ходим томонидан ўтган йил ноябр ойининг ўзидагина 3 та шикоят қабул қилинган. Бу ҳол бир қатор ҳудудий комиссияларда ишларнинг қониқарсиз олиб борилаётганлигидан далолат беради. Бундай камчиликларга барҳам бериш учун келгусида астойдил ҳаракат қиламиз.

Суҳбатимиз охирида гуруҳ Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси биносида жойлашганини яна бир бор эслатиб ўтамиз. Мулкчиликнинг турли шаклларидаги корхона раҳбарлари, кичик ва ўрта бизнес вакиллари, бошқа юридик ва жисмоний шахслар текширувчи ва назорат қилувчи органлар томонидан йўл қўйилган барча тартиббузарлик ҳоллари бўйича қуйидаги "ишонч телефонлари" орқали мурожаат қилишлари мумкин:

139-80-31,
139-80-37,
139-80-38.

Журналист суриштируви

ХУЛОСА ИНСОФ ВА ДИЁНАТГА БОҒЛИҚ

Очиғи, бу одам ҳақида ёзишни кўп ўйладим. Аввалига нима қиламан бошимни қотириб, ўзимга ташвиш орттириб, деган хаёлга бордим. Иккинчи томондан эса бошига ташвиш тушган бир инсон тақдирига бефарқ қарашга виждон йўл қўймади. Лекин вазият жуда эҳтиёткорликни талаб қиларди. Аниқроғи, у кишининг ўзи оддий, лекин иш жойи — соҳаси нозик. Бу соҳага аралашган одам гумон остида қолади. Унга бўҳтон, маломатлар ёғдириш ҳам ўнғай. Негаки, бир балоси бўлмаса нечун аралашиб юрибди, дегувчилар дарҳол топилади. Агар ҳамма шундай фикрласа, ҳамма гап-сўздан қўрқса, унда бу соҳада ишлайдиганларни ким ҳимоя қилади? Бу соҳа одамлари ҳимоядан маҳрум одамларга айланиб қолмайдими? Ахир, кимдир барибир бу соҳада ишлаши керакку...

Хуллас, узоқ вақт ўйладим. Сўнгра бу одам ишлаган жамоага бордим. Билмаган киши унга ҳам шу соҳанинг олғирларидан бири бўлса керак-да, деб қараши мумкин. Унинг ишлари, меҳнат фаолияти билан танишса, халқнинг фикрини эшитса, холис туриб, хулоса чиқарса, бу одамга нисбатан ҳурмат пайдо бўлади экан...

Жалолиддин Қосимов нефть ва газ бўйича мутахассис. Олий маълумотли муҳандис. Йигирма йилдан ошиқ нефть соҳасида ишлайди. Ўн бир йил Денов нефть маҳсулотлари билан таъминлаш корхонасида директорлик қилган...

Бу корхона ўттизинчи йилларда ташкил топган бўлиб, унинг ривожланиш даври охирги ўн йилларга тўғри келади. 1987 йилга қадар 3,5 минг тонна сиғимга эга бўлган бу корхона атрофи ташландиқ, юлғунзор эди. Бир томони эса ботқоқ. Ана шундай аҳволдаги ташкилотни оёққа турғазиш керак эди. Шу мақсадда Ж.Қосимов бу ерга раҳбар этиб тайинланганди. Ёш мутахассис енг шимариб ишга киришади.

У бировни ака, бировни ука деб ишлатди. Ўзи ҳам тинмади. Қарабсизки, йилдан йилга силжиш рўй берди. 1996 йилга келиб, дастлабки сиғимга нисбатан 3 баробар ёнилғи сақлаш ва тарқатиш қувватига эга бўлган корхонани барпо этди.

Қараса, маблағ бор. Энди ишчиларнинг турмуш шароитларига эътибор зарур эди. Буни ҳам эплади. Қирқ квартирали уй қуриб, фойдаланишга топширди. Сўнгра, қисқа вақт ичида шарқона усулдаги маданий, маиший иморатлар қурдирди. Янги маъмурий бино барпо этилди. Эски маъмурий binодан ҳам фойдаланиш йўли топилди. У ерда тикиш-бичиш цехи очилди. Шу тариқа 60 нафарга яқин хотин-қиз иш билан таъминланди. Сал кейинроқ эса Вахшивор тоғида оҳак ишлаб чиқарадиган ускуна ҳам ўрнатилди.

Энди ҳисоб-китобларга аҳамият беринг. Корхона 1990-96 йилларда нефть маҳсулотлари сотиш ва пуллик хизматдан йилига ўртача 2-5 миллион сўмдан соф фойда олган. 1997 йилга келиб бу кўрсаткич 10 миллионга етган. Кейинги йил эса 10,5 миллионга кўтарилди. Умумий даромад 725 миллион сўмни ташкил этди.

Кейинги вақтларда олинган даромаднинг ошишига тикув ва оҳак пишириш цехининг улуши катта. 1998 йилнинг ўзида тикув цехида 10 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиб, 3,5 миллион сўм соф фойда олинган. Оҳак цехидан эса 305 минг сўм! Яна бир гапни айтиш ўринли деб ўйлайман. Икки йил илгари ушбу корхонада соҳа мутахассисларининг республика семинар йиғилиши ўтказилган эди. Ушбу маскан намуна қилиб кўрсатилганди. Айтишларича, шу йиллар орасида корхонада бирор марта молиявий нуқсонга йўл қўйилмаган. Унинг раҳбари жазоланмаган.

Ана шундай уддабурон, ўз касбининг устаси, тажрибали мутахассис қарийб бир ярим йилдан буён ишсиз юрибди. Нега?

Унинг айтишича, 1998 йил 22 сентябрда унга қўнғироқ қилиб, эртага эрталаб вилоят ҳокимлигига етиб келишини айтишади. Малака синовидан ўтишлик ҳақида ҳеч ким олдиндан огоҳлантирмаган. Қолаверса, комиссия таркибида нефть маҳсулотлари билан таъминлаш тизимидан бирон киши йўқ бўлиб, саволлар такомиллашган сиёсат ва иқтисоддан иборат бўлган. Қисқаси, уни синовдан ўтказишмайди ва шундай, деб қарор чиқаришади.

Қосимов норози бўлиб, қайтадан малака синовидан ўтказишларини сўраб хат ёзди. Натижа бўлмади. Кейин у ўзини ҳуқуқлари бузилган ҳисоблаб, Тошкент шаҳар Миробод туман судига даъво ариза билан мурожаат қилди. Суд 1998 йил 25 декабрда, У. Наврўзов раислигида даъвогарнинг даъвосини қаноатлантирди. Малака синовидан ўтказиш қоидалари бузилган, деган хулосага келди. Уни ишга тиклаш ҳақида ҳал қилув қарорини чиқарди.

1999 йил 3 февралда Тошкент шаҳар суди раёсатининг мажлиси ушбу ҳал қилув қарори устидан Тошкент шаҳар суди раиси келтирган протестни кўриб чиқди. Фуқаролик процессуал кодексининг 361-моддаси қўлланилган ҳолда Миробод туман судининг мазкур фуқаролик иши бўйича чиқарган қарори бекор қилинди ва иш шу суднинг бошқа ҳайъатига юборилди.

19 апрел куни Миробод туман суди З. Раҳматуллаева раислигида ишни қайта кўрди. «Ўздавнефтмаҳсулот» ҳиссадорлик бирлашмасининг Ж. Қосимовни ишдан бўшатиш ҳақидаги буйруғини қонуний, деб топди. Шу тариқа у ишсиз қолди.

Биз бу ерда эътиборни бир туман судида аввал ундай, кейин бундай қарорлар чиқарилаётганига қаратмоқчи эмасмиз. Суд қарори нечоғли асосли ёки асоссизлигини юқори суд органлари айтади. Аммо ҳозир гап бошқа ёқда. Майли, Ж.Қосимов синовдан ўтолмади ҳам дейлик. Лекин негадир қизиқ, таажжубли Ҳар ҳолда шундай тажрибали, ўз соҳасининг билимдони бўлган одам қандай қилиб синовдан ўтолмадийкин деган савол кишини барибир ўйлантиради.

— 1990 йилларда корхонамизга келган одам сесканиб кетарди. Чунки сув сизиб чиқиб, ботқоққа айланарди. Ҳовли ташландиқ, ёввойи ўт босиб ётарди. Жалолиддин югурди, елди, корхонани обод қилди.

Ҳисобчи С. Тилаковнинг фикрларини тикувчи Лола Мусурмонова, Ойжамол Қўшоқовалар давом эттиришади.

— Жалолиддин ака пайтида хотиржам ишлардик, дам ҳам олардик. Очиқ кўнгил, ҳаммага меҳрибон одам эди. Худди ўз фарзандидек кўрарди бизни...

Улар бошқа гапириша олмади. Тўғриси, ишчилар билан суҳбатдан сўнг гарчи ноҳақлик, ишсизликдан эзилиб юрган бўлса-да, Жалолиддин акага ҳавасим келди. Одамлар меҳрини — иззатини қозонганлиги учун унга ҳурматим ошди. Ҳурмат сотиб олинмайди. Унга ҳалол меҳнат билан эришилади. Яқинда Жалолиддин ака халқ депутатлари Денов шаҳар Кенгашига депутатликка сайланганлиги ҳам эл орасида ҳурматга борлигининг исботи бўлса керак.

Бу одамнинг тўғрилиги, ишбилармонлиги, уни жамоа ҳурмат қилиши тўғрисида керагича ҳужжат, далил тўпладим. Аммо, ёмонлиги, салбий томонлари борлиги ҳақида бирорта асос топа олмадим. Айрим раҳбарларнинг оғзаки, биридан-бирига ўтган гап-сўзларидан ташқари.

Яширишнинг ҳожати йўқ. Корхонада ҳозир ишлар олдингидек илгариламаяпти. Тикув-бичиш цехида гоҳида мато етмаса, баъзида маҳсулот харидорга зор. Жамоанинг эса кайфияти тушган. Ҳамма ишчи-хизматчилар Ж. Қосимовни ўз жамоасига ҳеч бўлмаганда бирон-бир ишга қайтишини истайди. Буни талаб қилиб, турли идораларга хат ёзишган. Шу фикрларни етказай, деб «Ўздавнефтмаҳсулот» ҳиссадорлик бирлашмасининг бош директори Алижон Аҳмедовга учрашдим.

— ...Сурхондарё вилоятида ҳам ҳудудий комиссия тузилди. Аттестациядан мақсад соҳани тозалаш эди. Аммо айтиб қўяй. Жалолиддин Қосимов ҳақида менинг фикрим холис. Ҳурмат қиламан. У амалга оширган ишлар — тикув цехи бўлсин, оҳак пишириш цехи бўлсин ёки корхонадаги хизматлари бўлсин жуда яхши. У бугунги талабларга жавоб берадиган, тадбиркор, ишбилармон киши. Аммо айби малака синовидан ўтолмагани. Бу ўша ҳудудий комиссиянинг виждонига ҳавола.

Қосимов иш сўраб келганида уч жойни айтдим. Негадир боргиси келмади...

Ҳа, дарҳақиқат, ойлаб сарсон-саргардонликдан сўнг унга, йигирма йилдан буён нефть соҳасида ишлаб, катта бир корхонани кўтарган мутахассисга иш тавсия қилинди. Биринчидан, бошқа туманлардан. Иккинчидан, бугун талабаликдан келган йигитчаларга тўғри келадиган юмушларни «иш бердик, ўзи бормади» деган ҳимоя ёки баҳона учундир айтишди. Бу, албатта, ўз касбининг фидойисига айланган Қосимовга малол келди. Иззат-нафсига тегди.

Ўзини озгина ҳурмат қилган одам бундай тавсияларга рози бўлиши қийин.

Тўғри, синовдан адолатли мақсадлар кутилган. Номуносиб кадрлар ўрнига ундан кучли, билимдон, ҳалолларини қўйиш, меҳнат фаолияти, натижалари талабга жавоб бермайдиган корхона, ташкилотлар ишини жонлантириш кўзда тутилган. Аммо бу ерда ана шу яхши ниятга эришилдими?

Ўйлаб қоласан киши. Дейлик хўжалик раиси синовдан ўтолмаса, ўзига яраша бошқа иш тавсия этилади. Қолаверса, ҳар бир соҳада тажрибали бир мутахассисни тайёрлашга йиллаб вақт кетади.

Ж.Қосимов амал сўраётгани йўқ. Фақат ўз туманидан, ўз соҳасига, ўзига яраша иш сўраяпти. Инсоний ҳуқуқлари-ю ғурурининг поймол қилинишидан ҳимоя сўраяпти. Буни эшитиш, англаш инсоф, диёнат юзасидан хулоса чиқариш, фақат соҳа раҳбарларига боғлиқ. Қосимов эса шу мурувватни кутиб яшаяпти.

Қурбон ЭШМАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

БОЛАЖОНЛАРНИНГ ҚЎШАЛОҚ БАЙРАМИ

Республикамиз мактабларида ўқув йилининг иккинчи чораги якунида Алифбе байрами ўтказиш одат тусига кирган. Яқинда ана шундай тадбирлардан бири Қўшработ туманидаги 60-ўрта мактабда бўлиб ўтди. Илк бора мактабга қадам қўйган ўғил-қизлар яшил арча атрофида ўзларининг Алифбе байрамларини нишонлашди. Мактаб директори Х.Ирисов, болаларни шу муносабат билан қутлади. Шундан сўнг 1-синф ўқувчилари тўрт ой давомида эгаллаган билимларини устозлари ва ота-оналари олдида намойиш этдилар.

Даврага Қорбобо билан Қорқизнинг ташриф буюриши байрам кўркига янада кўрк қўшди. Қорбобо барча ўқувчиларга совғалар улашди. Алифбе сабоғини «аъло» баҳоларга ўзлаштирган ўқувчилар тақдирландилар.

Аҳмад ЭШҚУЛОВ.

ҚИШЛОҚ АҲОЛИСИГА ҚУЛАЙЛИК

Йил бошида Қораўзак тумани Бўзатов қишлоғи аҳолиси қишлоқ шифокорлик пунктига эга бўлишди.

Умумий қиймати 13 миллион сўмга тенг бўлган ушбу шифо масканини тумандаги 8-қурилиш бошқармаси қурувчилари бунёд этишди. Замонавий тиббиёт ускуналари билан жиҳозланган бу даргоҳда тўққиз нафар шифокор беморларга хизмат кўрсата бошлади.

Республика соғлиқни сақлаш бошқармасидан олинган маълумотга кўра, ўтган 1999 йилда Нукус шаҳрида туғруқхона, урология маркази, Чимбой туманида эса «Гулбарчин» санаторияси, бешта шифокорлик пункти фойдаланишга топширилди.

Довуд АБИБУЛЛАЕВ,
Қорақалпоғистон Республикаси .
«Туркистон-пресс».

Ҳаётни оқар дарё, дейдилар. Бу жўшқин дарё тўлқини инсонни ҳаёт қирғоқлари оша чиниқтириб, ёрқин чорраҳаларга олиб чиқади, умр дафтари зарварақларини унутилмас битиклар билан тўлдиради.

ЁРҚИН ЧОРРАҲА

Элу юртимизнинг энг эзгу, энг олий ният ва мақсадларини рўёбга чиқараётган Мустақилликнинг мусаффо шамоли эсаётганига ҳам 8 йилдан ошди. Мамлакатимиз, унинг эртанги буюк истиқболини ўз кучи ва иродаси билан, ёниб, куйиб яратаётган сирдарёликлар ҳам тараққиёт пиллапоясидан дадил юқорига кўтарилмоқдалар. Ақл бовар қилмайдиган иқтисодий, маънавий-маърифий ўзгаришлар бўлмоқда. Яшаётган манзилингиз қиёфасидаги ўзгаришлар, мамлакат миқёсидаги янгиликлар қалбингизни яйратиб, ифтихор ҳис-туйғуларига тўлдириб юборади.

Ана шундай мунаввар диёр ҳақида фикр юритар экансиз, бир соҳада узоқ вақт сабр-қаноат ва фидоийлик билан меҳнат қилаётган, ҳурмат-эъзозга лойиқ кишилар ҳақида тўлқинланиб гапиргинг келади. Ўзининг ҳаётини Мирзачўлни ўзлаштириш тарихи билан чамбарчас боғлай олган фидоийлардан бири Нурбой Сулаймоновдир. Зомин туманидаги Увал қишлоғида туғилган деҳқон фарзанди, касби педагог-иқтисодчи бўлган бу инсон ҳақида ёзгим келади.

Ёшлигиданоқ ўз ишига пухта, талабчан, ғайратли, босиқ, масъулиятни чуқур ҳис эта оладиган Нурбой Тошкент Давлат дорулфунунига йўл олади. Дорилфунуннинг иқтисодий география факультетини тугатгач, Нурбойнинг ҳаёти хўжалик марказидаги чўлқуварлар фарзандларига таълим-тарбия бериш билан чамбарчас боғланиб кетди.

— Кўп ўтмади, — ҳикоя қилади Нурбой Сулаймонов, — вилоят халқ назорати қўмитасида ишлай бошладим.

Умр оқар дарё, деб бежиз айтишмаган. У меҳнат қилаётганига ҳам деярли 30 йил вақт ўтди. Мустақиллик йилларида Мирзачўл, ширин-шарбат ноз-неъматлар, боғ-роғлар масканига айланиб кетди. Нурбой Сулаймонов ишлаётган даргоҳ эса адолатталаб, чўлқуварларнинг хоҳиш-истаклари ҳал этиладиган обрўли идора салоҳиятини олди. 1991-1994 йилларда республика Президенти ҳузуридаги давлат назорати қўмитаси Сирдарё вилоят бошқармасида ишлади, 1994 йилдан ҳозирги кунгача вилоят ҳокимлиги назорат инспекциясида етакчи мутахассис.

Нурбой Сулаймонов фақат фидоий инсон бўлибгина қолмай, катта оила сардори, 4 ўғил, 4 қиз, 10 дан ортиқ невараси бор. Фарзандларининг ҳаммаси олий маълумотли. Ҳозир улар оилалик, уйлик-жойлик, ишлаб чиқаришнинг турли жабҳаларида муҳандис, иқтисодчи, ўқитувчи, шифокор сифатида фаолият кўрсатмоқдалар. Фарзандлар камолотида шу аҳил оиланинг бекаси, фарзандлари бахти-тахти учун жон фидо қилган Ирисхон аянинг ҳам салмоқли ўрни, муносиб меҳнати бор, албатта.

С. БОҚИЕВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист.

ОЛИМПИАДА САРИ ДАДИЛ ҚАДАМЛАР

Тошкентдаги республика Олимпия ўринбосарлари тайёрлаш билим юртининг сузиш ҳавзасида Ўзбекистон Кубоги учун ҳамда В.С. Митрофанов хотирасига бағишланган сузиш бўйича баҳслар бўлиб ўтди. Тўрт кун давом этган мазкур мусобақада касаба уюшмалари, Халқ таълими вазирлигининг терма жамоаси, Навоий вилоятининг "Олтинсув", Андижон, Фарғона, Сирдарё вилоятлари ҳамда пойтахтимиздаги болалар ва ўсмирлар спорт мактабларининг сузиш бўйича терма жамоалари спортчилари ғолиблик учун беллашди.

— Ушбу мусобақадан кўзланган мақсад 1999 йилги кубок эгасини аниқлаш билан бирга, айни пайтда Олимпиада баҳсларида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлган Равил Начаев, Олег Пухнатий каби спортчиларимиз сафини кўпайтиришдан иборат, — деди сузиш бўйича терма жамоа бош мураббийи Дилшод Игамбердиев "Туркистон-пресс" мухбирига. — Ўтказилган кубок баҳсида энг яхши натижа кўрсатган С. Вайцекович, М. Булгакова, А. Королёва каби ғолиблар "спорт устаси" унвонига сазовор бўлдилар. Шунингдек, бугунги баҳсларнинг ўн нафар иштирокчиси ҳам худди шундай имкониятга эга бўлишди. Агар улар Жанубий Кореянинг Пуссан шаҳрида ўтказиладиган Осиё чемпионатида юқори натижалар кўрсатишса, Олимпиада беллашувларида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритишади.

Сузиш федерацияси ҳамда республика спорт иншоотлари бошқармаси томонидан ўтказилган ушбу мусобақада 300 га яқин спортчи қатнашиб, беш турдаги сузиш усули бўйича курашди. 3 хил масофа бўйича касаба уюшмалари вакили С. Искандарова, навоийликлардан А. Галяутдинов, А. Агрфонов, О. Пухтаний ҳамда Халқ таълими вазирлиги тизимидаги жамоалар вакилларидан М. Булгакова, А. Королёва ғолибликни қўлга киритдилар. Умумжамоа ҳисобида Навоий вилояти вакиллари биринчи ўринни эгаллашди.

"Туркистон-пресс".

Спорт Sport

ФУТБОЛ ЮЛДУЗИ МАЙДОНГА ТУШМАДИ

Ишонмаяпсизми? Бўлмаса қулоқ тутинг.

Ҳар йили мавсум тугагач йилнинг энг яхши спортчиларини аниқлаш одат тусига айланганидан барчанинг хабари бор. Жумладан, футбол оламида Ривалдо номи билан донг чиқарган бразилиялик моҳир ҳужумчи ўтган йили намойиш этган мафтункор ўйинлари учун «олтин тўп»ни қўлга киритган эди. Шунингдек, у спорт журналистлари ўртасида ўтказилган сўров натижаларига кўра Европа қитъасининг 1999 йилги «Энг яхши футболчиси» деб ҳам топилганди. Нима учун бразилиялик чарм тўп устаси Европанинг энг яхши футболчиси бўларкан, дея ҳайрон бўлманг. Чунки Ривалдо ҳозирда Испаниянинг «Барселона» жамоасида тўп суради.

Аммо жамоанинг бош мураббийи Луи ван Гаал ана шундай футбол юлдузини майдонга туширмади. Бунга мураббий ва футболчи ўртасидаги келишмовчилик сабаб бўлмоқда. Луи ван Гаал Ривалдо ўзи хоҳлаган жойда эмас, айнан мураббий белгилаб берган чизиқдагина тўп суришга розилик берса майдонга тушишини маълум қилди. Бироқ Лотин америкалик юлдуз бу шартга кўнмайдиган кўринади. Тренер ва спортчи ўртасидаги бу келишмовчиликдан хабар топган Европанинг бошқа номдор жамоалари Ривалдони ўз сафларида кўриш истагида эканликларини очиқ-ошкор баён этишмоқда. Қани кўрайликчи, буёғи нима билан тугар экан. Зеро, Ривалдо юқоридагидай можаро туфайли «Барселона»ни тарк этаётган дастлабки футболчи эмас.

«Халқ сўзи» мухбири Озод БЕК тайёрлади.

ДИҚҚАТ!

«1999-2005 йилларда академик лицейлар ва касб-ҳунар коллежларининг моддий-техника базасини ривожлантириш ҳамда маблағ билан таъминлаш дастури тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 23 сентябрдаги қарорига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ўрта махсус, касб-ҳунар таълим маркази

биноларини реконструкция қилинадиган академик лицейлар учун танлов савдолари (тендерлар) ўтказади.

Мулк шаклидан қатъий назар барча қурилиш ташкилотлари ва корхоналарни ана шу очиқ танлов-савдода иштирок этишга таклиф этамиз.

№	Ўқув муассасасининг номи ва манзили	Ўқувчилар ўрни	Ётоқхона ўрни
1	Андижон шаҳридаги академик лицей	600	200
2	Бухоро шаҳридаги академик лицей	375	200
3	Жиззах шаҳридаги академик лицей	600	200
4	Нукус шаҳридаги академик лицей	825	300
5	Тошкент шаҳар Ҳамза туманидаги академик лицей	600	200
6	Тошкент шаҳар Юнусобод туманидаги академик лицей	600	100
7	Тошкент шаҳар Аграр университети қошидаги академик лицей	600	200
8	Тошкент вилояти Ангрен шаҳридаги академик лицей	600	200
9	Фарғона шаҳридаги академик лицей	825	300
10	Самарқанд шаҳридаги академик лицей	600	200
11	Тошкент Давлат Техника университети қошидаги академик лицей	600	—
12	Тошкент Давлат Университети қошидаги академик лицей	600	—

Танлов-савдода (тендерда) иштирок этишни хоҳловчиларнинг таклифлари қуйида кўрсатилган манзилларда қабул қилинади.

Қорақалпоғистон Республикаси академик лицейлар қуриш дирекцияси
тел: (8-36-122) 7-75-29, 2-62-83
Андижон вилояти академик лицейлар қуриш дирекцияси
тел: (8-37-42) 26-66-78
Бухоро вилояти академик лицейлар қуриш дирекцияси
тел: (8-36-52) 25-91-53
Жиззах вилояти академик лицейлар қуриш дирекцияси
тел: (8-37-222) 3-28-14
Самарқанд вилояти академик лицейлар қуриш дирекцияси
тел: (8-36-62) 21-76-72
Тошкент вилояти академик лицейлар қуриш дирекцияси
тел: 66-18-59
Фарғона вилояти академик лицейлар қуриш дирекцияси
тел: (8-373-22) 4-54-57
Тошкент шаҳар академик лицейлар қуриш дирекцияси
тел: 169-69-07, 169-69-15

Сизни қизиқтирган барча саволлар бўйича Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими Марказига (тел: 139-11-62, 139-12-19, 139-10-85) мурожаат қилишингиз мумкин.

Нас@2454

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ МИЛЛИЙ БАНКИ

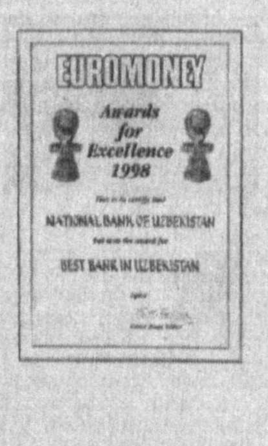

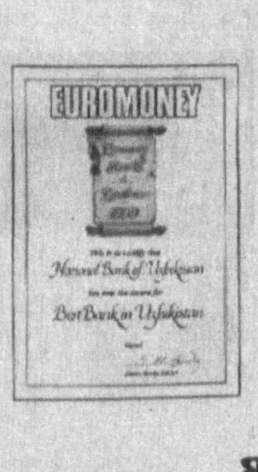

«Файненшл Таймс» нашриётининг халқаро молиявий ҳамжамиятда энг нуфузли «Банкир» журнали берган баҳога кўра
— жаҳондаги энг йирик банклар орасида 463-ўринни ва Осиёдаги энг йирик банклар орасида 67-ўринни эгаллаган,
— жаҳондаги энг ишончли 50 банк жумласига кирган,
«Евромани» журнали томонидан
— 1998 ва 1999 йилларда Ўзбекистондаги энг яхши банк,
— 1999 йилда Марказий Осиёдаги энг яхши банк деб эътироф этилган бўлиб,

ЯНГИ МИНГ ЙИЛЛИККА ҚАДАМ ҚЎЯР ЭКАН

Ўзига ишониб топширилган омонатлар учун ўзини масъул деб, замонавий халқаро банк маҳсулотларидан фойдаланиб, маблағларингиз ишончлилиги ва сақланишини таъминлаб ҳамда уларнинг даромадлилигини ошириб, янги 2000 йилда ўз мижозларига — Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг сўмдаги пластик карточкалари эгаларига, улар ҳаёти ва саломатлигини бепул суғурталаш кўринишидаги қўшимча афзалликни ҳавола этади.

- Суғурта васиқаси мижозга сўмдаги карточкалар билан бирга берилади, уларнинг суғурта қопламаси 1000 АҚШ доллари миқдорига тенгдир.
- Тўловлар Ўзбекистон Республикаси Марказий банки курси бўйича сўм эквивалентида амалга оширилади.
- Васиқа мижозга уч йил муддатга берилиб, унинг Ўзбекистон Республикаси ҳудудида суткасига 24 соат мобайнида ҳимояланишини таъминлайди.
- Суғурта ҳолати содир бўлган тақдирда маблағларни олиш жараёни жуда тез ва жўн амалга оширилади.

БАНКИМИЗ МИЖОЗЛАРИНИНГ ФАРОВОНЛИГИ ТЎҒРИСИДА ҒАМХЎРЛИК ҚИЛАМИЗ!

Қўшимча маълумотларни қуйидаги телефонлар орқали олишингиз мумкин: (99871) 137-62-83, 137-62-80.

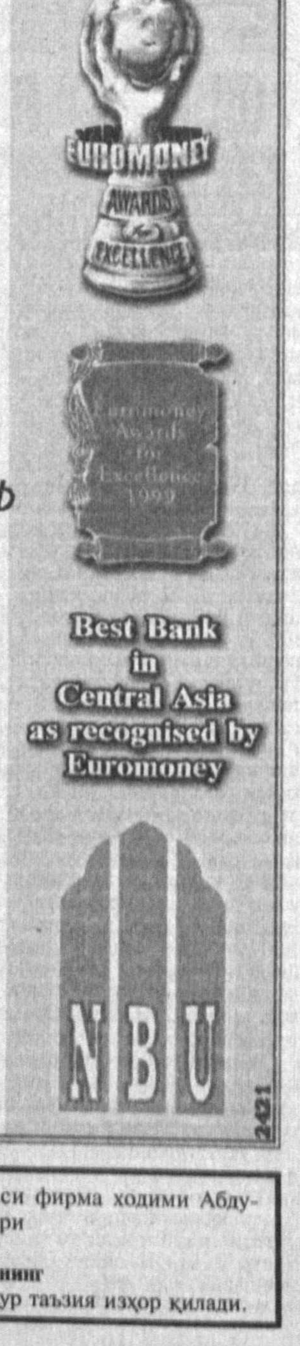

2421

Давлат божхона қўмитаси раҳбарияти ва шахсий таркиби ДБҚнинг навбатчилик қисми бошлиғи Саидумар Мусаевга волидаи муҳтарамалари

Хайра она МУСАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари давлат қўмитаси иқтисод, молия, ҳисобот бошқармаси бошлиғи Обиджон Фозиловга падари бузруквори

ФОЗИЛ отанинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Беш-ёғоч» хусусий фирмаси жамоаси фирма ходими Абдуҳамид Муратходжаевга падари бузруквори

Ринат МУРАТХОДЖАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. РИЗАЕВ,
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34;
Ҳуқуқ — 136-07-94;
Иқтисодиёт — 136-36-65;
Қишлоқ хўжалиги — 136-37-85
Маънавият ва маърифат — 136-35-60, 132-10-65;
Хатлар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий масалалар — 132-12-08;
Халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 017, 25163 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

Газета PENTIUM-II [illegible] компьютерида терилди ҳамда операторлар С. ЛУКИН ва Ж. ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ.
Навбатчи муҳаррир — Қ. ЭШМАТОВ.
Навбатчи — Ф. САНАЕВ.
Мусаҳҳиҳ — А. САТТОРОВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00
топширилди — 23.35
1 2 3 4 5 6